

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української літератури імені акад. М. Возняка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана філологічного факультету
Крохмальний Р. О.
«31» серпня 2023

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Актуальні проблеми українського Резистансу»

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва напряму підготовки)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>035.01 Українська мова та література</u>
факультет	<u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма з курсу «Історія української літератури» для студентів
ОКР Магістр за спеціальністю 035 Філологія (035.01 Українська мова та
література). – 2023. – 37 с.

Розробник: професор кафедри української літератури ім. акад. М. Возняка, доктор
філологічних наук, доцент **Роздольська Ірина Володимирівна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури імені
акад. М. Возняка Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол від «31» серпня 2023 року №1

Завідувач кафедри української літератури імені акад. М. Возняка

(Доц. Микитюк В. І.)

«31» серпня 2023 року

Схвалено Вченою радою філологічного факультету
Протокол від «31» серпня 2023 року №1

«31» серпня 2023 року

Голова

Крохмальний Р. О.

©Роздольська І. В. 2023 рік

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів - 3,5	Галузь знань (шифр, назва)	Нормативна (дисципліна спеціалізації)	
Модулів- 1	Напрямок (шифр, назва)	<i>Рік підготовки</i>	
Змістових модулів- 2	Спеціальність (професійне спрямування)	1-й	1-й
Курсова робота		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин- 32		2-й	1-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 1 Самостійної роботи студента – 88	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	16 год.	6 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	6 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		88 год.	12 год.
		ІНДЗ	
Вид контролю: іспит			

II. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Актуальність. Навчальний курс читається в рамках системи літературознавчої спеціалізації на філологічному факультеті. Його малодосліджена національним літературознавством проблематика в багатьох аспектах відповідає потребам вищої школи. Адже завдання національного літературознавства незалежної України в умовах виходу з єдиного колоніального простору СРСР – цілісно відтворити літературний процес початку і середини ХХ століття в усіх його аспектах з огляду на вимушено забуті тоталітарним режимом явища, особливо ті, що перебували у межах культурної доктрини метрополії.

Постколоніальні студії українських вчених зробили чимало для деколонізації, інтелектуальної та духовної, колишньої периферії Радянського Союзу – повернуто, зокрема, у пантеон національної культури постаті літераторів періоду визвольних змагань 1917-1923 років, доби

Міжвоєння, еміграційного поетичного періоду, що утверджували своєю творчістю одвічні українські цінності.¹ У деяких із них можемо знайти факти, що стосуються ще однієї «білої плями» – розвитку літератури, яка супроводжувала збройні українські національно-визвольні змагання 40-50-х років під проводом ОУН-УПА проти фашистського і радянського тоталітаризму, назва якої – «література українського Резистансу».

1.2. Об'єкт дослідження – маловідома літературна спадщина (авторська та фольклорна) учасників збройних національно-визвольних змагань ОУН-УПА у Другій світовій війні та белетристичний дискурс сучасного письменства із темою українського руху Опору.

1.3. Предмет дослідження – повстанська поезія, художня проза, мемуаристика.

1.4. Мета спецкурсу полягає у висвітленні літератури українського Резистансу 40-50-х рр. ХХ ст. як окремого феномену в тканині українського літературного процесу з увагою до історичного, бібліографічного, авторського і частково фольклорного аспектів українського Резистансу, а також у з'ясуванні закономірностей розвитку через міжлітературний і внутрішньолітературний контекст

Завдання:

- Представити культурно-історичні умови її виникнення, ідеологічно-естетичні засади її функціонування (між політикою та естетикою).
- Окреслити коло авторів у точці «екзистенційного максимуму».
- Розглянути художній світ поезії з точки зору національного образу світу, опозиції «свій»-«чужий», інтертекстуальних зв'язків із стрілецьким та міжвоєнним письменством, на матеріалі авторської та фольклорної повстанської творчості.
- Розглянути провідні образи повстанського фольклору (образ провідника).
- Представити художні особливості художньої упівської прози.
- Розглянути тему українського руху опору 40-50-х років ХХ століття у сучасній українській літературі.

Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Студент повинен знати:

- терміни «Резистанс», «література Резистансу»;
- культурно-історичні умови формування літератури українського руху опору у 1940-1950-х роках ХХ століття, про зв'язок явища із визвольним рухом.
 - ідеологічно-естетичну специфічність явища;
 - окрім імен основних представників – що значить бути автором-повстанцем;
 - жанрово-тематичні особливості літератури Резистансу 1940-1950-х рр. ХХ ст. як мистецького вияву авторської та колективної творчості;
 - особливості її національного образу світу;
 - про розгортання теми УПА у сучасному письменстві.

В результаті засвоєння курсу **студент** зможе, **умітиме:**

- аналізувати відповідні поетичні, прозові та документальні твори як твори літератури українського руху опору 40-50-х рр. ХХ ст. (ідеологія, тематика, проблематика, поетика тощо)
- висвітлювати головні ідеологічно-естетичні концепти явища;

¹ Вийшли у світ «Історія української літератури ХХ століття» (К., 1993-1995), монографії М.Жулинського «Із забуття – в безсмертя» (К., 1990). М.Глиницького «Від “Молодої Музи” до “Празької школи”» (Львів, 1995). «Українська повсюдна еміграційна поезія» (Львів, 1995), «Література українського відродження» (Львів, 1994); Т.Салиги «Продовження» (Львів, 1991), «Високе світло» (Львів, 1994), «Імператив» (Львів, 1998) та ін.

- бачити літературу Резистансу як явище у історико-літературних зв'язках.

1.5. Методологічні засади. Спецкурс організовано відповідно до принципу історизму: художні твори досліджуються у зв'язку із соціально-історичним часом та часом їхнього написання, з подіями біографії того чи іншого автора, дотичними до аналізованого історико-літературного періоду, а також у єдності із глибинними традиціями як української літератури Резистансу від найдавніших часів, так і відповідної європейської літератури взагалі.

В межах висвітлення лекційних тем застосовано оглядово-панорамний виклад матеріалу у поєднанні із літературно-портретним та проблемним. Спецкурс містить 32 аудиторні години, котрі реалізуються у 16 оглядових лекціях та 16 практичних заняттях. Викладачеві варто попередньо ознайомити студентів зі структурою, метою та завданнями курсу, принципами організації навчального процесу. Окремих його зауваг та порад заслуговує рекомендована література до тем. Звичайно, що лекційний матеріал, засвоєний під час заняття, є основним чинником у підготовці студента. Водночас самостійне опрацювання списку рекомендованої літератури суттєво увиразнить початкове уявлення філолога з предмету.

1.6. Зв'язок курсу з іншими дисциплінами. Спецкурс супроводжує основний лекційний курс історії української літератури ХХ ст., актуалізуючи набуті студентами знання на якісно новому рівні, поглиблює їх.

1.7. Контроль. Спецкурс завершується іспитом.

III. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Ідейно-естетичні параметри літератури Резистансу.

Тема 1. Український національно-визвольний рух 40-50-х років ХХ століття і його літературна та фольклорна проєкції

Історичні передумови постання національно-визвольних змагань 1940-50-х років.

Ключові поняття періоду: Друга світова війна, Велика Вітчизняна війна, Рух Опору – Резистанс, Український рух опору: УВО, ОУН, УПА, Дивізія «Галичина». Спадок українців після I світової війни – державницькі проєкти ЗУНР, УНР, які повноцінно не було реалізовано, Україна – без національної держави. Співвідношення понять «Друга світова війна» – «Велика вітчизняна війна». Пакт Молотова-Ріббентропа 23 серпня 1939 року: домовленості між СРСР та Німеччиною про поділ світу. Львів і «перші совіти» – «золотий вересень» 1939 р. Рухи опору в Європі та СРСР. Антифашистська боротьба СРСР під гаслом «За Родіну, за Сталіна!». Україна в СРСР – поле бою, «в огні» (О.Довженко). Окупаційні зони в Україні. Український рух Опору: УВО, ОУН, УПА, Дивізія «Галичина». УСС, УГА – предтечі УВО. Українські письменники – учасники українського підпілля ОУН: Олена Теліга, Улас Самчук, Олег Ольжич. Юрій Липа.

Степан Бандера – лідер ОУНб, молодшого покоління ОУНівців. Провідник як історична постать: факти життєпису, оцінки радянської пропаганди.

Образ С.Бандери у фольклорі і літературі. Колядки, пісні-хроніки, повстанські пісні про провідника.

С.Бандера в повстанській поезії. С.Бандера в сучасній культурній та суспільній свідомості українців: рок-культура, футбольні ультрас, російсько-українська війна.

УПА – «Армія безіменних» (14 жовтня 1942 року). УПА – армія всієї України.

Український Резистанс в сучасній літературі:

- Улас Самчук «Чого не гоїть огонь»
- Юрій Косач «Еней і життя інших»
- Роман Іваничук «Вогненні стовпи»
- Юрій Винничук «Танго смерті»
- Василь Шкляр «Троща»
- Андрій Кокотюха «Червоний»
- Оксана Забужко «Музей покинутих секретів»
- Марія Матіос «Солодка Даруся»

Дивізія «СС Галичина» 28.04.1943-8.05.1945. Іван Багряний «Огненне коло» (Новий Ульм, 1953 рік) – повість про трагедію під Бродами влітку 1944 року

Культурно-історичні умови формування літератури Резистансу

Тісна взаємодія вказаної літератури із національно-визвольним рухом 40-50-х років закономірно скеровує увагу до ключових моментів контексту доби, в яких – причини появи феномена. Історичні колізії літературного явища не отримали однозначної, безпристрасної, визнаної «більшістю голосів» фахової наукової оцінки в українській політології та історії. Сподіваємось, що написання академічної історії українського війська періоду 40-50-х років ХХ століття – у недалекому майбутньому.

Проблема нерівноцінності явищ літературного процесу. Масова література. Поезія Резистансу як антиколоніальний вид творчості. Українські землі у другій світовій війні як життєвий простір «вищої арійської раси». «Боротьба рас» (А.Гітлер) в Україні. Український гітлерюгенд: маніпулювання ідеєю Української Соборної Держави. Антиукраїнські заходи радянського російського тоталітаризму. Формування у другій половині 1942 року загонів Української Повстанської Армії. Стратегія і тактика боротьби: з російським імперіалізмом та фашистським тоталітаризмом. Поезія УПА як продовження політико-ідеологічної боротьби зброєю слова. Специфіка української національно-визвольної поезії 40-50-х рр. ХХ ст. порівняно з подібними явищами в інших національних письменствах. Межовість мистецького статусу поезії українського Резистансу. Перспективи дослідження.

Рекомендована література:

1. Hornovjy O. The Attitude of the Ukrainian Resistance towards the Russian People // The Ukrainian Insurgent Army in Fight for Freedom. – New York: United Committee of the Ukrainian-American organizations of New York, 1954.
2. Зелений Зенон. Українське юнацтво в вирі другої світової війни. – Торонто: “Гомін України”, накладом братства кол. вояків 1-ї Дивізії Української Національної Армії, 1965. – 280 с.
3. Історія України: Курс лекцій: У 2 кн. – Кн. 2. – К.: Либідь, 1992. – 464 с.
4. Історія Українського Війська. – Вид. 2-е. – Вінніпег: Клуб Приятелів Української Книжки, видавець Іван Тиктор, 1953. – 838 с.
5. Лебедь М. Українська Повстанська Армія, її генеза, ріст і дії у визвольній боротьбі українського народу за українську самостійну соборну державу: Видання Пресового Бюро УГВР, 1946. – 128с.
6. Мірчук П. Українська Повстанська Армія 1942-1952. Документи і матеріали. – Львів: «Просвіта», 1991. – 448 с.

7. Науковий висновок про боротьбу ОУН-УПА в 1940-1959-х роках // *Визвольний шлях*. – 1993. – Кн. 12 (549). – С. 1448.
8. Павлишин М. Постколоніальна критика і теорія // *Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* / За ред. Марії Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – С. 533.
9. Українські Пропілеї. Котляревщина /Вступні нотатки, примітки І.Айзенштока. – Харків: Державне видавництво України, 1928. – 460 с.
10. Франко І. Метод і задача історії література // Франко І. Збір. тв.: У 50 т. – Т. 41. – К.: Наукова думка, 1984. – С. 17-23.

Література Українського Резистансу: від дефініції до окремого явища

- *Поняття Резистансу в літературознавстві.*
- *Поняття літератури Резистансу.*
- *Культурно-історичні умови формування естетичного феномена*

Поняття Резистансу в літературознавстві. Поняття літератури Резистансу.

Термінологічна омонімія. Поняття резистансу у фізиці та історіографії. Історія введення лексеми в науковий обіг. Роль Бориса Вільде, діяча французького антифашистського руху. Значення терміна у 40-х роках ХХ ст. Поняття руху опору у 60-х рр. ХХ ст. в СРСР. Співвідношення понять «література Опору», «література Резистансу», «антифашистська література» в Європі та Радянському Союзі. Різниця між літературою українського Резистансу, що була творена в оунівсько-упівському збройному підпіллі та хронологічно паралельною українською літературою, що була творена в рамках радянської антифашистської.

Традиція вживання терміна у національному літературознавстві. Огляд наукових праць Д.Донцова, Ю.Русова, Ф.Погребенника, Т.Салиги, Л.Сеника, С.Шаха, Ю.Коваліва. Семантичний діапазон термінологічного інваріанта «література Опору» і початкове значення 40-х рр. Функціональна різниця між поняттями «література Резистансу» та «література Опору» українською та англійською мовами. Остаточна дефініція літератури Резистансу.

Рекомендована література:

1. Osadchy M. *Catact. A ukrainian poetic memoirs of repression and resistance.* – New-York-London, 1976. – 272 p.
2. Абрамов А. *Лирика и эпос Великой Отечественной войны. Проблематика. Стиль. Поэтика.* – Москва: Советский писатель, 1972. – 559 с.
3. *Енциклопедія українознавства: у 10 томах.* – Т.: 1. – Львів: Вид-во НТШ, 1993; Т.: 7, 8, 9. – Мюнхен: Молоде життя, 1971 – 1980.
4. Заведнюк В. *На Півночі, на Волині створилась армія УПА. Спогади учасника повстанської боротьби (1942-1944).* – Тернопіль: Лілея, 1996. – 196 с.
5. Ковалів Ю. *Історія української літератури. Кінець ХІХ—початок ХХІ ст. У десяти томах. Том сьомий. Випробування репресіями і війною.* – К.: ВЦ «академія», 2020. – 528 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/istorija-ukrains-koi-literaturi-kinec-hih-pochatok-hhi-st-u-desjati-tomah-tom-s-omij-viprobuvannja-represijami-i-vijnoju.html#media_popup_fragment
6. Погребенник Ф. Олег Ольжич і поезія українського резистансу // *Визвольний шлях*. – 1995. – Кн.6 (567). – С. 726 – 730.

7. Роздольська І. Актуальні проблеми українського Резистансу: електронний навчальний курс. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2022. URL: <https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3479>
8. Русов Ю. Поезія визвольних змагань / Вступ. слово Д.Донцова. – Торонто: «На варті» КК СУМ в Канаді, 1954. – 107 с.
9. Саенко В. Украинская антифашистская проза в контексте литературы Сопротивления // Современные славянские культуры: развитие, взаимодействие, международный контекст. Материалы Международной конференции ЮНЕСКО. – К.: Наука, 1982. – С. 283-287.
10. Салига Т. Поезія вояків УПА // Історія української літератури ХХ століття. Кн. 2.– Ч. 1. – К.: Либідь, 1994. – С. 48-52.
11. Салига Т. Нескорена Муза (Штрихи до поезії УПА) // Шлях перемоги. – 1994. – 15 жовтня. – С. 7.
12. Сенік Л. Роман опору і література трагічної свідомості // Слово і час. – 1996. – № 1. – С. 50-58.
13. Словник іншомовних слів / За ред. О.С.Мельничука. – К., 1975. – 776 с.

Тема 2. Література українського Резистансу як об'єкт книговидання, бібліографії та літературознавства.

У межах теми зосереджено увагу на таких **етапах фіксації** означеного історико-літературного **явища в літературному процесі**, які передують **літературно-критичним студіям**, -

- **видавничому,**
- **бібліографічному.**

Виходячи з цього, звертаємося до текстодруків, початкових бібліографічних списків, існуючих розвідок. Адже врахування літературної фактографії дає змогу чітукіше окреслювати явище хронологічно, методологічно, функціонально.

У **студіюванні** української літератури Резистансу виокремлюємо **3 умовні етапи**:

- автодослідження,
- діаспорні розвідки,
- студії материкової України.

Підготовчі етапи історико-літературного аналізу. Бібліографія – архів історії літератури. Історія бібліографічного збору та опису поезії УПА. Сорокові роки – початок відліку систематизації літературних, публіцистичних матеріалів. Перелік періодичних видань Проводу ОУН-УПА. Часописи «Шлях перемоги», «На чатах», «Чорний ліс», «За волю України», «Пропагандист» і автентичні першодруки поезії Марка Боєслава, Петра Гетьманця, Марти Гай, Богдана Будки та інших у них. Спорадичність видань біографічно-бібліографічного характеру. Збірник «У боротьбі за волю – під бойовим прапором УПА» (1946, упорядники Петро Волош-Василенко, Кость Вірлінів). Біографічний напрямок пошукової роботи в українській діаспорі у 50-х роках. Публікування художніх текстів у діаспорній періодиці та окремими збірками: поезії Марка Боєслава, Ю.Киянця, М.Вереса,

Герася Соколенка, Святослава Ольшенка-Вільхи, Івана Хміля. Бібліографія поезії опору в «Історії Українського Війська» Івана Тиктора. Брошура Лева Шанковського «УПА та її підпільна література» (Філадельфія, 1952) – перша спроба бібліографічного синтезу джерел 1945-1950 рр. на українських землях під більшовицькою й фашистською окупацією. Книга Юрія Русова «Поезія визвольних змагань» (Торонто, 1954) – перша літературно-критична студія про українську поезію резистансу 40-50-х рр. ХХ ст. Тематичний огляд явища. Генеза та естетична платформа. Персоналії. Збірник «The Ukrainian Insurgent Army in Fight for Freedom» / «Українська Повстанська Армія в боротьбі за свободу» (New York: United Committee of the Ukrainian-American organizations of New York, 1954). Терміни на означення явища. Василь Брка про його екзистенційний контекст. Загальні питання мистецтва українського андеграунду у статті Святослава Гординського. Стаття Леоніда Полтави «Скоростріли і музи» (1967): психологічні та естетичні параметри «підземної літератури». Антологія «Слово і зброя» (1968), присвячена боротьбі УПА. Хрестоматія з української літератури ХХ ст. в упорядкуванні Є.Феденка, П.Маляра (1978). Напрямок дослідження окремих поетичних особистостей. Постать Марка Боєслава у науковому пошуку авторів Енциклопедії українознавства Б.Романенчука, П.Слобожанського, «Р.Б.». Літературознавчий пошук у материковій Україні. Видання і перевидання поетичних збірок, антологій, добірок у періодиці, публікація мемуарів сучасників про поетів резистансу. Пошук і друк біографічних матеріалів: І.Гушак, П.Драгомирецького, Р.Качурівського, І.Пилипів, Т.Салиги, В.Сеника. Літературна критика В.Неборака, М.Дубаса, І.Малковича, З.Гузара, С.Буняк, А.Криворотька, О.Матешук, М.Іванченка, Л.Сеника, Ф.Погребенника, Т.Салиги. Комплексний підхід до осмислення поезії резистансу у працях Т.Салиги. Генетичний зв'язок текстів із поезією Січових стрільців та «вісниківської квадриги». Жанрово-стильовий зріз. Етапи дослідження поезії резистансу в українському літературознавстві.

Проза (публіцистична та мемуари стична) у збірнику «У боротьбі за волю – під бойовими прапорами УПА», перші її оцінки у працях С.Костя, Л.Сеника (Збірник «Муза і меч»).

Рекомендована література:

1. The Ukrainian Insurgent Army in Fight for Freedom. – New York: United Committee of the Ukrainian-american organizations of New York, 1954. – 224р.
2. Гушак І. Гартований болем століть // За вільну Україну. – 1993. – 16 жовт. – С.7.
3. Драгомирецький П. Михайло Дяченко – поет і борець // Літературний Львів. – жовтень 1994. – С. 14.
4. Дубас М. “Я ще прийду до тебе, мій краю...” (Мирослав Кушнір) // Літератори Львівського краю. Краєзнавчий календар на 1999 рік. – Львів: ЛДОНУБ, НТБ ДУ “Львівська політехніка”, 1998. – С. 59-62.
5. Іванченко М. Бентежна муза оstarбайтерів // Український засів. – 1993. – Ч. 7 (11). – С. 43-51.
6. Історія Українського Війська. – Вид. 2-е. – Вінніпег: Клуб Приятелів Української Книжки, видавець Іван Тиктор, 1953. – 838 с.
7. Криворотько А. “Не по-православному” // Літературна Україна. – 1998. – № 2 (4765). – 15 січ. – С. 7.
8. Кухар Р. Літературні постаті в тіні еміграційних буднів // Визвольний шлях. – 1975. – № 7-8. – С. 833-848.
9. Кушнір М. Слова із книги бою. Поезії. Листи. Матеріали до біографії / Вступ. слово І.Калинця, передм. В.Неборака. – Львів: Поклик сумління, 1994. – 240 с.
10. Матешук О. Сурмачі свободи // Визвольний шлях. – 1993. – Кн. 9 (546). – С. 1132-1134.

11. «Муза і меч»: національний рух у фольклорних та літературних джерелах: Збірник наукових праць / рудкол.: Салига Т.Ю. (відп. ред.), Гарасим Я.І. (відп. секр.), Будний В.В. та ін.. – Львів, 2005.
12. Повстанська ліра / Передм. Л.Сеника. – Львів: Меморіал, 1992. – 160 с.
13. Полтава Леонід. Скоростріли і музи // Вісті комбатанта. – 1967. – Ч. 4 (28). – С. 15-24.
14. Р.Б. Замість рецензії. «Непокірні слова» // Визвольний шлях. – 1951. – Ч. 7 (46). – С. 25-27.
15. Романенчук Б. Марко Боєслав // Романенчук Б. Alphabetarium. Енциклопедія української літератури: У 3-х т.– Філадельфія: Київ, 1969.– Т. 1.– С. 392-394.
16. Русов Ю. Поезія визвольних змагань / Вступ. слово Д.Донцова. – Торонто: “На варті” КК СУМ в Канаді, 1954. – 107 с.
17. Салига Т. Нескорена муза (Штрихи до поезії УПА) // Салига Т. Імператив (Літературознавчі статті, критика, публіцистика). – Львів: Світ, 1997.– С. 189-195.
18. Салига Т. Поезія українського резистансу. Степан Бандера на тлі епохи // Літературна Україна. – 1999. – 11 лют.– С. 3.
19. Сеник Л. Подвиг нескореного духу // Повстанська ліра. – Львів: Поклик сумління, 1992. – С. 3-6.
20. Слобожанський П. Героїчна поезія Марка Боєслава (замість рецензії) // Визвольний шлях. – 1953.– Ч. 6 (69).– С. 39-40.
21. Слово і зброя. Антологія української поезії, присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі 1942-1967.– Торонто: Видання кол. вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича – Т.Чупринки в США, Т-ва кол. вояків УПА в Канаді, Братства кол. вояків УПА ім. Св. Юрія Переможця в Європі, 1968. – 396 с.
22. У боротьбі за волю – під бойовими прапорами УПА / Упорядники П.Волош Василенко, К. Вірлінів. – Авгсбург: ТПН ОУН «На сторожі», 1949. – 192 с.
23. Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / Упорядники В.Федоренко, П.Маляр. – Нью-Йорк, 1978. – 834 с.
24. Шанковський Л. УПА та її підпільна література. – Філадельфія: Америка, 1952. – 20 с.

Тема 3. Естетична програма авторів Резистансу: від вибору екзистенційного до поетичного

В межах теми досліджуються погляди авторів Резистансу на завдання мистецтва слова, його стосунок до дійсності. До уваги беруться фактори зовнішнього середовища, що моделює вплинули на конструювання особистісного підходу поетичної індивідуальності до творчості. Декларативна площина розкривається через звернення до таких тематичних підвидів:

- 3.1. Традиція мистецького заангажування
- 3.2. Життєвий вибір у межовій ситуації як творчий стимул
- 3.3. Проблема естетичного вибору через опозицію «стиллет-стилос»

3.1. Традиція мистецького заангажування.

Вирішення проблем мистецтва в художній формі – специфіка естетики резистансу. Проблема відношення мистецтва до дійсності, його суспільно-ідеологічного заангажування. Початки європейської поезії чину у VII-V ст. до н.е. Покоління воїнів-поетів Тіртея, Солона, Феогніда. Жанр елегії як форма вираження політичних і моральних поглядів. “Тіртейський мотив” у європейській літературі XIX ст. як продовження античної традиції мистецького заангажування. Манера письма автора як “акт історичної солідарності” (Р.Барт). “Політико-соціальні думки”

(М. Драгоманов) українського фольклору. Культ Слова у поезії Т. Шевченка. Громадянський пафос образу Кобзаря. Ідейність літератури за Лесею Українкою. Концепція Івана Франка. Теорія мистецтва для мистецтва в поетичній та життєвій біографіях “молодомузівців” і “хатян”.

Проблеми літератури чину у працях провідників Українських Визвольних змагань – Симона Петлюри та Юрія Липи. “Завдання української військової літератури” С. Петлюри (1937). Особливі функції української літератури у кризові періоди національної історії. Підпорядкування літератури потребам боротьби під час війни. Архетипи мілітарної свідомості. Образ “табора” (обозу, військової громади). Утилітарний підхід до мистецтва слова. Декларація ідеологічно-естетичних завдань літератури. Декларація ідеологічно-естетичних завдань літератури. Спадковість ідей Петлюри у поезії українського Резистансу. “Бій за українську літератури” Ю. Липи. Панорама української тенденційної літератури ХХ ст. Художнє слово як вираз найглибшого інстинкту нації. “Вік конунгів”, вік відважний ХХ ст. Літературний герой у добу вікінгів. Т. Шевченко – ідеал українського письменника. Відбір літературних родів. Белетристична державницька тенденція. Література радянського тоталітаризму. Різновиди тенденційної літератури: “сіра, жовта і червона”. “Червона” література Ukrain’у combatanta. Дух раси у літературі. Монументалізм художнього письменства в період національно-визвольних змагань. Література чину.

Рекомендована література:

1. Античная литература. Греция. Антология / Сост.: И. Федоров, В. Мирещенкова: В 2 ч. – Ч. 1. – Москва: Высшая школа, 1989. – 512 с.
2. Барт Р. Нулевая степень письма // Семиотика. – Москва: Радуга, 1983. – С. 306-349.
3. Бойко Ю. Естетичні погляди Лесі Українки та її стильові шукання // Бойко Ю. Вибране. – Т. III. – Мюнхен: Накладом автора, 1981. – С. 245-260.
4. Гнатюк М. Критик, що поміняв перо на зброю. – Львів: Львівський університет ім. І. Франка, 1995. – 48 с.
5. Денисюк І. Франкова концепція національної літератури // Другий Міжнародний конгрес україністів (Львів, 22-28 серпня 1993 р.). Доп. і повідомл.: Літературознавство. – Львів, 1993. – С. 180-184, 285-290.
6. Довженко О. Про художню літературу в дні Великої Вітчизняної війни // Довженко О. Бачити завжди зорі. – К.: Рад. письменник, 1979. – С. 110-116.
7. Драгоманов М. Політико-соціальні думки в нових піснях українського (малоруського) народу // Розвідки Михайла Драгоманова про українську народну словесність і письменство (зложив М. Павлик). – Т. III. – Львів: Накладом Наукового Товариства імені Шевченка, 1906. – С. 59-96.
8. Іваньо І. Естетичні погляди Т. Г. Шевченка // Шевченківський словник: У 2 т. – Т. 1. – К.: Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР, 1978. – С. 209.
9. Липа Ю. Бій за українську літературу // Український засів. – 1993. – № 2 (6). – С. 17-37; № 6 (10). – С. 12-59; № 7 (11). – С. 13-42.
10. Петлюра С. Завдання української військової літератури. – Варшава, 1937. – 54 с.
11. Франко І. Література, її завдання і найважливіші ціхи // Франко І. Зібр. тв.: У 50 т. – Т. 26. – К.: Наук. думка, 1980. – С. 5-14.

3.2. Життєвий вибір у межовій ситуації як творчий стимул

Вибір як наукове поняття філософії. Основне питання екзистенціалізму, його історична еволюція і значення для українських національно-визвольних змагань 40-50-х рр. ХХ ст.

Межова ситуація поетичного резистансу. Зумовленість мистецького вибору життєвим. Мистецький вибір між “стилетом” (заангажованістю) і “стилосом” (творчість заради себе самої і краси). “Чим має бути література?” (Ж.П.Сартр) для поетів УПА. Екзистенційно-мистецький комплекс авторів резистансу. Присутність драматичної миті вибору в поезії: повнокровність цього вибору. Бути чи не бути учасником збройного формування антифашистського та антирадянського спрямування. Помилки у сприйнятті масових політичних рухів. рішення як індивідуальна моральна дія. Мить життєвого вибору у поезії Марка Боеслава і його біографії. Долання страху смерті у поезії Мирослава Кушніра. Філософія пошуку цінності життя і смерті в час катастрофізму. Зв’язок із поезією Н.Лівицької-Холодної. Типологічна спорідненість поезії М.Кушніра з Ольжичевою. Природність мотиву смерті як громадянського обов’язку для генерації вояків-поетів УПА. Вибір як вільний вчинок “я”, яке домінує над обставинами історії, у поезії Петра Гетьманця (Волоша Василенка). Символізування образу Івана Мазепи. Мотив життєвого вибору в поезії вояків Армії Крайової Кшиштофа Каміла Бачинського, Тадеуша Гайци, тадеуша Боровського, Вацлава Боярського, Анджея Тшебинського, Здислава Строїнського. Творчі паралелі: Анджей Тшебинський (Станіслав Ломень) і Марко Боеслав. Здислав Строїнський (Марек Хмура) і Пантелеймон Василевський. Кшиштоф Каміл Бачинський і Мирослав Кушнір. Типологічна спорідненість поезії українського резистансу із поезією Українських Січових Стрільців. Аскетизм упівської лірики і гедоністична спрямованість поезії січової. Перевага патріотичного мотиву над інтимним у поезії УПА. Співзвучність поезії чину епохи УПА та доби Міжвоєнтя. Розвиток екзистенціалізму поетів Опору у конструктивному напрямку довіри до буття, до надії, до акцентації буття. Заперечення деструкції. Трагічний оптимізм. Християнський імператив у поезії.

Рекомендована література:

1. Gajcy T. *Utwory wybrane: Wiersze – Poematy – Proza / Wstęp L. Bartelskiego.* – Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1968. – 264 s.
2. Sartre J.-P. *Life / Situations. Essays, Written and Spoken / Translated by P. Auster and L. Davis.* – New York: Pantheon books, 1977. – 217 p.
3. Sartre J.-P. *Štúdie o literatúre / Z franc. oryg. vybral A.Vontuch a F.Ballo.* – Bratislava, SVICL, 1964. – 247 s.
4. Stroin’ski L.Z. *Okno.* – Wydawnictwo Lubelskie, 1963. – 64 s.
5. Tyszka T. *Analiza decyzyjna i psychologia decyzji.* – Warszawa: PWN, 1986. – 260 s.
6. Боеслав Марко. *Непокірні слова. передрук підпільних видань.* – 1951. – 151 с.
7. Данилюк М. (Блакитний). *Повстанський записник.* – К.: Вид-во ім. О.Теліги Фундації ім. О.Ольжича, 1993. – 192 с.
8. Донцов Д. *Українська ідея // українські проблеми.* – 1991. – № 1. – С. 59-74.
9. Зборовська Н. *Шістдесятники // Слово і час.* – 1999. – № 1. – С. 74-80.
10. I лист ап. Павла до Коринтян // *Новий завіт з коментарем.* – Львів: Стрім, 1994. – С. 420-421.
11. Ільницький М. *Одвага. Непохитність. Чистота (Олег Ольжич) // Ільницький М. Від “Молодої Музи” до “Празької школи”.* – Львів: ІУ, 1995. – С. 301.
12. Кушнір М. *Слова із книги бою. Поезії. Листи. Матеріали до біографії / Вступ. слово І.Калинця, передм. В.Неборака.* – Львів: Поклик сумління, 1994. – 240 с.
13. Легка О. *Еротичний роман у віршах Наталії Лівицької-Холодної. Автореф. дис... канд. філол. наук.* – 10.01.01 – укр. література. – Львів, 1999. – 17 с.

14. Літопис Української Повстанської Армії. – (Б.М.), 1947. – Т.4. – Торонто: Літопис УПА, 1989. – 288 с.; Т. 25. – Торонто – Львів: “Літопис УПА”, 1996 – 1997. – 555 с.
15. Повстанська ліра / Передм. Л.Сеника. – Львів: Меморіал, 1992. – 160 с.
16. Рубчак Б. Серце надвоє роздерте // Лівичка-Холодна Н. Поезії старі і нові. – Нью-Йорк: Видання Союзу Українок Америки, 1986. – С. 7-57.
17. Салига Т. Імператив (Літературознавчі статті, критика, публіцистика). – Львів: Світ, 1997. – 438 с.
18. Сартр Ж.- П. Екзистенціалізм – это гуманизм // Сумерки богів. – Москва: Полит. література, 1989. – С. 319-344.
19. Сенік Л. Герой, повстанець, поет // Державність. – 1991. – № 1.– С. 46-47.
20. Слово і зброя. Антологія української поезії, присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі 1942-1967.– Торонто: Видання кол. вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича – Т.Чупринки в США, Т-ва кол. вояків УПА в Канаді, Братства кол. вояків УПА ім. Св. Юрія Переможця в Європі, 1968. – 396 с.
21. Стрілецька Голгофа. Спроба антології / Упорядник, автор вступ. статті і прим. Т.Салига. – Львів: Каменяр, 1992. – 399 с.
22. Фромм Э. Душа человека. – Москва: Республика, 1992. – 430 с.
23. Шопенгауэр А. Смерть и ее отношение к неразрушимости нашего существа // Шопенгауэр А. Избранные произведения. – Москва, 1992. – С. 81-132.

3.3. Проблема естетичного вибору через опозицію «стиллет-стилос»

“Стиллет чи стилос” – метафорична дилема-лейтмотив другої світової війни і кожного буремного лихоліття національної історії. Тема митця на сторінках галицьких видань у міжвоєнний час. естетична платформа газети “Назустріч”. “Вістниківці”. Стаття Дмитра Донцова “Криза нашої літератури”. Краса і Сила – дві тенденції розвитку українського письменства. Змагання автора за культ енергії. Т.Шевченко і Леся Українка – жерці культу Енергії і Сили та зразок для літераторів новітньої доби. “Енергійна” тональність літератури державницького змагу. Марко Боеслав. Міф про своє народження як поета, про власне поетичне призначення. Христологічно-апокаліптичні рамки поетичної візії автора. Художня концепція провідника поета. Його іпостасі: Ангел – Великий Дух – Великий Кобзар. Історіософський та літературно-белетристичний контекст типів. Франкова поетична традиція у творчості Марка Боеслава: поема “На Холмській горі”, “голос предтечі на пустині”, “Смерть Генерала”. Образно-емоційна парадигма поетової Музи. Образ поета. Поезія як усний мовленнєвий потік. Крик – найвища точка поетичного реєстру у межовій ситуації національної історії. Філософія мистецтва як філософія Опору у поезії Святослава Ольшика-Вільхи. Продовження “поезії крику” в “табірному письменстві” Зеновія Красівського. Поезія крику учасника польського руху опору Вацлава Боярського. Експресіоністські життєві відчуття такої поезії та поетика. Девіз “стиллет-стилос” у творчості Євгена Маланюка. Теза О.Ольжича “нащо слова, ми діло несемо” у поезії резистансу. Парадигма стилоса, парадигма стилета у поезії Марка Боеслава, П.Василевського. Діалог Р.М.Рільке “Перо і меч”. Спорідненість мистецтва і збройної боротьби. Поезія як боротьба із “кремлівськими Пилатами” у І.Хміля. Поезія як засіб психологічного захисту особистості в умовах агресивного середовища. Поезія М.Кушніра у продовження поетичного життя Олега Ольжича. Гасла Дмитра Донцова в художній рецепції поета. Поезія як уся решта буття: компенсаторна функція мистецтва слова. Інтертексти у поезії Мирослава Кушніра. Герметичність поетичного слова М.Кушніра і риторизм Марка Боеслава. “Топос скромності”

у поезії українського резистансу. Зв'язок топосу з авторськими поетичними легендами. Мотив роздвоєння особистості. Концепція поетичного волонтаризму і стихія підсвідомості у бачення поетів. Морально-етичні параметри особистості митця. Сакралізація творчості і її творця. Культ пісні у поезії українського резистансу.

Рекомендована література:

1. Drewnowski T. Ucieczka z kamiennego świata: O Tadeuszu Borowskim. – Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1977. – 424 s.
2. Андрусів С. Українська література ХХ ст. Пошуки ідентичності // Другий міжнародний конгрес українців (Львів, 22-28 серпня 1993 р.): Доповіді і повідомлення. Літературознавство. – Львів: ІУ, 1993.– С. 180-185.
3. Боеслав Марко. Непокірні слова. Передрук підпільних видань.– 1951.– 151 с.
4. Донцов Д. Криза нашої літератури // Донцов Д. Наша доба і література. – Львів: Друкарня “Медицький і Тиктор”, 1936.– С. 5-22.
5. Дяченко М. Вони прийдуть. Поезії. – Прага: Накладом Миколи Марцинюка, 1941. – 30 с.
6. Затонський Д. Кінець ідеологій, або пора чистилища // Питання літературознавства. – Науковий збірник. – Вип. 4 (61). – Чернівці: Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, 1997. – С. 3-8.
7. Кравців Б. Слово від молодих // Дажбог. – 1934. – Ч. 7. – С. 90.
8. Кушнір М. Слова із книги бою. Поезії. Листи. Матеріали до біографії / Вступ. слово І.Калинця, передм. В.Неборака. – Львів: Поклик сумління, 1994. – 240 с.
9. Неврлий М. Муза болю, гніву, боротьби // Маланюк Євген. Поезія. – К.: Укр. письменник, 1992. – С. 5-28.
10. Ортега - і - Гасет Х. Вибрані твори. – К.: Основи, 1994. – 420 с.
11. Пеленський Є. Райнер Марія Рільке й Україна – Львів, 1935. – 34 с.
12. Повстанська ліра / Передм. Л.Сеника. – Львів: Меморіал, 1992. – 160 с.
13. Рільке Р.М. Перо і меч // Літературний Львів. – 1996. – Ч. 5 (49). – С. 7.
14. Стрілецька Голгофа. Спроба антології / Упорядник, автор вступ. статті і прим. Т.Салига. – Львів: Каменяр, 1992. – 399 с.
15. Ткаченко А. Мистецтво слова. Вступ до літературознавства. – К.: Правда Ярославичів, 1998. – 448 с.
16. Український історик. – Рік ХХІІ. – Ч.1-4 (85-88). – Нью-Йорк; Торонто; Мюнхен, 1985. – С. 81-111.
17. Франко І. Мойсей // Франко І. Зібр. тв.: У 50 т. – К.: Наукова думка, 1984. – Т. 41. – С. 17-23.
18. Халлигер В. Человек и агрессия. – Москва: Наука, 1985.
19. Хміль І. Гомін Полісся. Поезія. – Вінніпег: Бібліотека літопису “Волинь”, 1960. – 243 с.
20. Хміль І. Іду з кобзою / Передм. Т.Курпіти. – Чикаго: Накладом автора. Вид-во М.Денисюка, 1962. – 244 с.
21. Эльяшевич А. Лиризм. Экспрессия. Гротеск. – Ленинград: Худ. литература, 1975. – 358 с.

Тема 4. Образ світу (національний Космо-Психо-Логос) через опозицію «свій»-«чужий»

В межах анонсованої теми розглянуто основні закономірності функціонування української поезії Резистансу у колоніальному просторі. Тут - погляд на поетичне українство в опозиції до радянського колоніалізму.

Оскільки провідним завданням метрополії є поглинання чужорідних елементів за допомогою асиміляції та нав'язування власних ідеологем, особливо у мистецтві, концептуальним ядром аналізу стала запропонована Е. Фромом амбівалентна ціннісно-полярна пара «ми-вони» у сприйманні одне одного у суспільствах, що протиставляються. Поняття «ми-вони» Е. Фром розглянув на матеріалі капіталістичної і радянської систем.

Зміст поезії береться під кутом стореного в ній Космо-Психо-Логосу (Г. Гачев), тобто національного образу світу.

Образ світу представлено як:

- «Свій-чужий» поетичний світ через інтро- та екстравертні образи;
- Мотив змієборства в конфлікті «герой-антигерой»;
- «Свій-чужий» іконостас;
- Ритм та варіації змісту і форми у полеміці між «своїми» і «чужими»

4.1.«Свій-чужий» поетичний світ через інтро- та екстравертні образи

Розмова з тоталітаризмом через поняття “свій” – “чужий”. Марксистсько-ленінська естетика радянського мистецтва. “Епоха”, “клас”, “партія”, “держава” – змістовий вимір радянської естетики.

Естетика схрону – упівський контраргумент. Бачення одне одного у суспільствах, що протиставляються, через амбівалентне ціннісно-полярне поєднання у вигляді пари “ми – вони” (Е.Фром). Духовна географія як основа колективної національної ідентичності “Пересотворення світу” фашистського і комуністичного тоталітарного на світ національний, український у поезії резистансу. Ситуація двомовності, у якій перебувала поезія УПА. Діалог-полеміка з російською моделлю світу. Ідея Космо-Психо-Логосу як універсального інструмента пізнання кожної національної формації. Художній твір – наче національна конструкція світу у подвоєності. “Свій – чужий” поетичний світ через інтро- та екстравертні образи. Двочленність українського космосу – романтична модель світогляду. “Антисвіт” як російський космос, його доміанти. Особливості українського світоспоглядання. Стихія землі як перехресна точка світів. Образ схрону, криївки – конструктивна функція стихій землі в українському баченні. Чарівний простір “глибокої хати”. Зв’язок з питомою національною традицією. Порив угору – життєве етичне кредо мешканців підземного світу. Світ як “Велика битва”. Образ військового обозу – екстравертний вимір національного Дому. Відповідність його табору С.Петлюри, а також глобальному символу корабля.

Світ-обоз марка Боєслава, М.Кушніра.

Рекомендована література:

1. Андрусів С. Характерологія українців. Національний Космо-Психо-Логос // Науковий Збірник Українського Вільного Університету. – Мюнхен, 1995. – С. 132-137.
2. Барт Р. Нулевая степень письма // Семиотика. – Москва, 1983. – С. 306-349.
3. Гачев Г. Национальные образы мира: Общие вопросы. Русский. Болгарский. Киргизский. Грузинский. Армянский / Предисл. Е.Сидорова. – Москва: Сов. писатель, 1988. – 445 с.
4. Донцов Д. Українська ідея // українські проблеми. – 1991. – № 1. – С. 59-74.
5. Забужко О. “Що сказано”, або як українська література “виходить у люди” // Пост-Поступ.– 1995.– № 2 (160).– 18-24 січ.– С. 14; № 3 (161).– 26-31 січ.– С. 13.
6. К.Маркс і Ф.Енгельс про мистецтво: Збірник / Укл. В.Кудін. – К.: Мистецтво, 1978. – 326 с.

7. Ковальчук С. Украинская советская литература о партизанском движении в период Великой Отечественной войны (критический обзор). Автореф. дисс... канд. филол. наук. – 10.01.02 – советская литература. – К., 1949. – 20 с.
8. Мірчук П. Українська Повстанська Армія 1942-1952. Документи і матеріали. – Львів: “Просвіта”, 1991.– 448 с.
9. Силаев А. Борьба за свободу творчества в период формирования эстетики тоталитаризма (на материале русской литературы 20-х годов): Автореф. дисс... докт. филол. наук. – 10.01.02 – русская литература. – Харьков, 1996. – 36 с.
10. Сміт Ентоні Д. Національна ідентичність / Пер. з англ.– К., 1994.– 222 с.
11. Сталин И. Письмо к В.Билль-Белоцерковскому от 2.02.1929 // Сталин И. Сочинения: В 13 т. – Москва: ОГИЗ – Госполитиздат, 1952. – С. 326-327.
12. Фромм Э. Душа человека. – Москва: Республика, 1992. – 430 с.
13. Эстетика / Под общ. ред. М.Овсянникова. – Москва, 1966. – 256 с.

4.2. Мотив змієборства в конфлікті «герой – антигерой»

Переможне розв’язання конфлікту «свій – чужий» у мотиві змієборства. Існування мотиву в усіх індоєвропейських народів. Християнські впливи на численні мотиви змієборства у східнослов’янському епосі. Значення міфологічне символу землі. Змія як енергія у чистому вигляді. Зумовлена таким чином амбівалентність та багатозначність образу. Конструктивні і деструктивні його функції. Присутність у мотиві змієборства лише руйнівного начала змії. Тричленна фольклорна модель мотиву: змії (антигерой), змієборець (герой), причина зіткнення (скарб). Передбачена розв’язка. Особливості мотиву змієборства в поезії січовиків. Інтерпретації віршові Кліма Гутковського, Романа Купчинського, Миколи Матієва-Мельника. Урбаністична та антиросійська, імперіалістична характеристики антигероя, апокаліптизм. Близькість світовідчуття М. Кушніра до Р. Купчинського. урбанізація мотиву змієборства. Апокаліптичне потрактування Бориса Бобинського. Протиставлення української державницької ідеї і радянського режиму в мистецькій інтерпретації Марка Боеслава. Принцип романтичного двоствіття. Образ кривавої межі. Його сакралізація. Філософія образів національної пам’яті у публіцистичному нарисі “Кров героїв”. Міфологічно-енергетичне потрактування образу змія в ранній поезії Марка Боеслава. Трансформація образу у збірці «Вони прийдуть»: Тотожне сприйняття ворога в поезії А. Патрус-Карпатського, З. Красівського, аноніма, М. Лавренка. Класифікація моделей мотиву змієборства у поезії опору: тричленна, двочленна моделі, дзеркальна. Модифікації зовнішньої і внутрішньої сторін кожного елемента моделі мотиву.

Рекомендована література:

1. Боеслав Марко. Кров героїв (На увагу зневіреним у перемогу) // Літопис УПА. – Торонто: Літопис УПА, 1989.– Т. 4.– С. 19-20.
2. Боеслав Марко. Непокірні слова. передрук підпільних видань. – 1951. – 151 с.
3. Дяченко М. Юні дні. Друга збірка поезій. – Станіславів: Союзна друкарня, 1938. – 48 с.
4. Керлот Х. Словарь символов. – Москва: REFL-book, 1994. – 608 с.
5. Кушнір М. Слова із книги бою. Поезії. Листи. Матеріали до біографії / Вступ. слово І.Калинця, передм. В.Неборака. – Львів: Поклик сумління, 1994.– 240 с.
6. Повстанська ліра / Передм. Л.Сеника. – Львів: Меморіал, 1992. – 160 с.
7. Стрілецька Голгофа. Спроба антології / Упорядник, автор вступ. статті і прим. Т.Салига. – Львів: Каменярь, 1992. – 399 с.
8. Фромм Э. Душа человека. – Москва: Республика, 1992. – 430 с.

9. Чижевський Д. Історія української літератури. Від початків до доби реалізму. – Тернопіль: Феміна, 1994. – 480 с.

4.3. «Свій – чужий» іконостас у національному образі світу

Розгортання опозиції “свій – чужий” на рівні авторитетів національної історії. Піраміда українських провідників. Її яруси. Портрети товаришів по зброї, з якими спілкування поетів проходило безпосередньо. Образи сотника Нечая, Яструба, командира Коники, командира Залізняка, Савура Кліма, зв’язкової Оксани... Поетичне портретування героїв-сучасників у ритуалі освячення-випробування пересічної людини. Жанрова класифікація поетичних ініціатив. Психологічна самоідентифікація із вождем у поезії резистансу. Другий ярус іконостасу. Лики найвідоміших вождів новітнього часу Тараса Чупринки (Романа Шухевича), Степана Бандери, Симона Петлюри. Процес мистецької беатифікації історичних осіб. Укріплення національного культу вождя. Містичне місце Симона Петлюри в упівському поетичному патерику. Тяглість лицарської національної традиції і присутність шевченківського міфа в його образі. Іменні слави в поезії Степана Корнецького. Традиція української думи у портретуванні. Образи найвіддаленіших з погляду історії постатей із пантеону національної історії. Козацькі ватажки, провідники української державності різних часів, античні герої як базис для схеми нових життів. Поетична присутність О.Теліги, О.Ольжича, О.Олеся, І.Франка, Лесі Українки, Т.Шевченка, І.Мазепи, Б.Хмельницького, М.Залізняка, Прометея, Антея, Гефеста. Психологічно-захисна функція національного іконостасу у деструктивній ситуації війни. Одичні інтонації, строфіка та ритміка. Незначна кількість фігур антиіконостаса. Знаковість його образів. Тематична їх характеристика. Типологічне бачення ворога у поезії чеченського національно-визвольного руху 90-х рр. ХХ ст.

Міфема гієни вогняної в образі антиіконостасу. Протест проти москвоцентричної візії світу у негативному художньому образі Москви із поезії УПА. Протест проти москвоцентричної нарцистичної ієрархії народів. Національна толерантність в ідеології українського Резистансу. Ствердження месіанської пацифістської ролі України для інших поневолених російською імперією народів.

Рекомендована література:

1. “А ми тую червону калину підіймемо...”: Збірник повстанських пісень / Упор. Б.Берекета, Ю.Хлопук. – Луцьк: МП “Вімпекс”, 1992. – 114 с.
2. Абрамов А. Лирика и эпос Великой Отечественной войны. Проблематика. Стиль. Поэтика. – Москва: Советский писатель, 1972. – 559 с.
3. Багрянний І. Борг // Багрянний І. Публіцистика. Доповіді, статті, памфлети, рефлексії, есе. – К.: Смолоскип, Фундація ім. Івана Багряного, 1996. – С. 579.
4. Глушкова Л. Зомби // Интересная газета. Магия. Мистика. – 1999. – № 1 (64). – С. 3-4.
5. Качуровський І. Строфіка. – Мюнхен: Інститут літератури ім. Михайла Ореста, 1967. – 360 с.
6. Кісь Р. Передчуття великої агонії (Есхатологізм і танатологія російської душі) // Кісь Р. Фінал третього Риму. Російська месіанська ідея на зламі тисячоліть / Передм. Я.Дашкевича. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 1998. – С. 627-704.
7. Корнецький С. Сто повстанських віршів / Передм. Є.Гриніва. – Львів: Меморіал, 1991. – 126 с.
8. Мірчук П. Українська Повстанська Армія 1942-1952. Документи і матеріали. – Львів: “Просвіта”, 1991. – С. 56-59.
9. Пісні УПА / Зібрав і зредагував З.Лавришин // Літопис УПА. – Торонто; Львів: Літопис УПА, 1996-1997. – Т. 25. – С. 306-324.
10. Повстанська ліра / Передм. Л.Сеника. – Львів: Меморіал, 1992. – 160 с.

11. Салига Т. Поезія українського резистансу. Степан Бандера на тлі епохи // За вільну Україну. – 1999. – Ч. 11 (1485). – С. 3.
12. Слово і зброя. Антологія української поезії, присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі 1942-1967. – Торонто: Видання кол. вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича – Т.Чупринки в США, Т-ва кол. вояків УПА в Канаді, Братства кол. вояків УПА ім. св. Юрія Переможця в Європі, 1968. – 396 с.
13. Фромм Э. Душа человека. – Москва: Республика, 1992. – 430 с.
14. Яндарбиев З. Чечения – битва за свободу / Предисл. М.Базелюк – Львов: Антибольшевистский Блок Народов & “Свобода народов”, 1996. – 496 с.

4.4. Версифікаційні особливості поезії у полеміці між «своїми» і «чужими».

Літературознавчі оцінки формальної сторони поезії резистансу: версифікаційна недосконалість, спрощеність ритмічного малюнка у поетичних текстах. Скерування поезії на ідею, а не на форму – базова теза наукового підходу. Тісні рамки диктату війни і біографічні підстави підходу до форми поетами опору. Момент визнання власної невідповідності поета високим критеріям версифікаційного професіоналізму. Ритм “клекоту кулеметів” (О. Матешук) у поезії. Ритм як визначальна формальна ознака твору. Ритмічні запозичення із поезії по той бік барикади. Культурно-історичний контекст опозиції “свій – чужий” в поезії резистансу. Особливості рецепції “чужого” ритму в поезії. Національний зміст у тоталітарній агітаційній формі – процес психологічно-ідеологічного “перековування” особистості.

Полемізування в одній ораторській манері: боротьба ідеологем. Конспірація. Травестійний вірш як результат використання «чужого» ритму і «свого» змісту. Ритмічні ремінісценції з української літератури – приклад ритмічного ототожнення зі «своїм». Франко як прототекст у поезії Резистансу. (на прикладі поезії М. Кушніра). Антиколоніальна спрямованість упівської творчості. «Космічна» самодостатність поезії. Окремішність і своєрідність явища. Культурно-історичні, психологічні, філософські, естетичні підстави. Специфіка змісту і форми. Етапність в українському літературному процесі.

Рекомендована література:

1. «Чуєш, брате мій...» Збірник повстанських віршів / Упор. Б.Берекета, Ю.Хлопук. – Луцьк: МП «Вімпекс», 1992. – 130 с.
2. Гарасим Я. Культурно-історична школа в українській фольклористиці. – Львів: ЛДУ ім. Івана Франка, 1999. – 144 с.
3. Качуровський І. Строфіка. – Мюнхен: Інститут літератури ім. Михайла Ореста, 1967. – 360 с.
4. Качуровський І. Фоніка. – Мюнхен: УВУ, 1984. – 208 с.
5. Матешук О. Скоростріли і музи // Визвольний шлях. – 1993.– Кн. 9 (546).– С. 1132-1134.
6. Р.Б. Замість рецензії. “Непокірні слова” // Визвольний шлях. – 1951. – Ч. 7 (46). – С. 25-27.
7. Салига Т. Нескорена Муза (Штрихи до поезії УПА) // Шлях перемоги. – 1994. – 15 жовт. – С. 7.
8. Скоць А. “Засяєш у народів вольних колі...” (Франків пролог до “Мойсея”) // Українське літературознавство. – Вип. 52. – Львів: ЛДУ, 1989. – С. 38-48.
9. Сміт Ентоні Д. Національна ідентичність / Пер. з англ. – К.: Основи, 1994.– 222 с.
10. Ткаченко А. Мистецтво слова. Вступ до літературознавства. – К.: Правда Ярославичів, 1998. – 448 с.
11. Франко І. Зібр. тв. У 50 т. – Т.: 1. – К.: Наук. думка, 1976. – 502 с.

Тема 5. Художня проза українського Резистансу: тематичні та жанрові особливості. Новели Зиновія Матли.

Окреслено місце повстанської белетристики в літературі українського Резистансу, з'ясовано її кількісні та якісні «пропорції», межову естетичну природу поміж документальним та власне художнім із перевагою документального начала. Окреме вагоме місце у цьому масиві належить спадщині Зиновія Матли, яка слугує яскравим прикладом власне белетристичним.

- Межова жанрова природа белетристики Резистансу
- Збірка «Наші дні безсмертні» З. Матли.

Межова жанрова природа белетристики Резистансу. Риси документального, публіцистичного дискурсу в тканинні новели, оповідання. Категорія героїчного. Короткі прозові форми у збірнику «У боротьбі за волю - під бойовими прапорами УПА», «Літопису УПА». Представники. Життєпис З. Матли: лідер підпілля і митець. Збірка «Наші дні безсмертні» З. Матли. Концепція героя. Особливості жанру новели.

Рекомендована література:

1. Матла З. Наші дні безсмертні: новели / Упор-ня, передм., післям. В.Бойка. – К.: Вольф, 2009.
2. Barka V. The Artistik Literature of the Ukrainian Underground //The Ukrainian Insurgent Army in Fight for Freedom. – New York: United Commitee of the Ukrainian-american organizations of New York, 1954. – P.52-54.
3. Kononenko K. The Political Literature of the Ukrainian Underground //The Ukrainian Insurgent Army in Fight for Freedom. – New York: United Commitee of the Ukrainian-american organizations of New York, 1954. – P.95-99.
4. Пушик С. терниста дорога Марти Гай: Штрихи до портрета // Літературна Україна. – 2002. – 24 жовтня.
5. Феденко В., Маляр П. Література учасників збройної боротьби // Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / Упорядники Євген В.Феденко, П. Маляр. – Нью-Йорк, 1978. – С. 336-341.
6. Байденко. Дубок і Орлик // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 61 – 63.
7. Берест. Враження з Лемківщини // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 75 – 78.
8. Берест. Ми – непереможені // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 135 – 140.
9. Берест. На Словаччину // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 167 – 176.
10. Боеслав Марко. Вічно живі // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 69 – 70.
11. Боеслав Марко. Голос з-під Крут // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 162 – 166.
12. Боеслав Марко. За культ героїв // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 208 – 210.
13. Боеслав Марко. Кров героїв (На увагу зневіреним у перемогу) // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 18 – 20.
14. Боеслав Марко. Легенда Чорного лісу // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 135 – 140.
15. Боеслав Марко. Моя перша зустріч із Різуном-Греготом // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 61 – 63.
16. Боеслав Марко. Підполковник Михайло Медвідь (“Крем’янецький”, “Карпович”) // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 193 – 197.
17. Боеслав Марко. У таборі Шума // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 103 – 106.

18. Буревій В. Батько і син // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 210 – 216.
19. Вишатиц С. Вони вірили в мою перемогу // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 117 – 121.
20. Вишатиц С. Революціонер із крові і кости // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 106 – 108.
21. Волос. На жертівник Батьківщини // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 24 – 27.
22. Кармелюк. Бій у селі Гринівці (22 червня 1945р.) // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 56 – 59.
23. Левко-Черняк. Мертвий листок // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 135 – 136.
24. О. М. Червоніла кров // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 228 – 233.
25. Подоляк Б. Великдень у Чорному лісі 1944 року // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 132 – 134.
26. Подоляк Б. Гамалія // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 103 – 106.
27. Подоляк Б. За нове життя // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 170 – 174.
28. М. Р. Ненависть месників родить // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 144 – 147.
29. Романів М. П'яніла помста // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 124 – 128.
30. Романів М. Сини рідного буревію // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 184 – 188.
31. Романів М. У різдвяну ніч // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 162 – 165.
32. Сапер. «Чорні чорти» // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 68 – 75.
33. Стебельський С. («Хрін») Крізь сміх заліза // Літопис УПА. – Торонто – Львів, 2000. – Т. 30. – С. 60 – 201.
34. Фока. «Не роздавлять нас!..» // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 179 – 184.
35. Улас. З повстанських буднів // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 93 – 102.
36. Чайка. Микола Катамай («Причеп») // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 36 – 38.
37. Чайка. У вирі боротьби // Літопис УПА. – Торонто, 1989. – Т. 4. – С. 137 – 139.
38. Чайка. Чотовий Гонта (Д. М.) // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 52 – 54.
39. Швед А. Слово на могилу сл. п. Михайла Хмеля («Всеволода») // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 233 – 235.
40. Швед А. Три портрети (Пам'яті 24 лютого, 1946 р.) // Літопис УПА. – Торонто, 1987. – Т. 3. – С. 216 – 220.

Змістовий модуль 2. Художня рецепція українського руху опору 40-50-х років ХХ ст. в українському письменстві: Від У. Самчука до А. Кокотюхи

Тематичний модуль присвячено розглядові темі українського Резистансу в українській белетристиці на прикладі творчих пропозицій Уласа Самчука, Юрія Косача, Романа Іванчука, Марії Матіос, Юрія Винничука, Василя Шкляра, Оксани Забужко, Андрія Кокотюхи.

Серед цих творів є такі, що цілком сфокусовані на темі, яку потрактовують магістрально, а є й такі, де це фрагмент, першопоштовх драм героїв твору, чи майже невидимий, але екзистенційно визначальний лейтмотив поведінки. Цікаво поглянути на героя, носія філософії резистансу. Хто він – камікадзе, рятівник, жертва, герой, месія?..

Робота із програмою модуля полягає у підготовці 8 тем.

Студентові необхідно прочитати художній твір, підготуватися до очних практичних відповідно до запропонованих питань.

За відсутності на очних заняттях готує у письмовій формі відповідь за кожним художнім твором на питання із темарію практичних. Найоптимальнішим для цього є питання «Концепція героя і його філософія резистансу».

У змістовому модулі 2 сумарна кількіст балів - 25 балів.

Тема 6. Улас Самчук. «Чого не гоїть огонь»

1. Улас Самчук і національно-визвольний рух.
2. Жанрові можливості роману «Чого не гоїть огонь».
3. Тема українського національно-визвольного руху в романі. Її статус, спосіб розкриття, оцінки.
4. Образ світу: свій-чужий чи інакше.
3. Концепція героя і його філософія резистансу.

Рекомендована література:

1. Самчук У. Чого не гоїть огонь: роман. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=229>
2. Жив'юк А. А., Комаренко Т. О. Самчук Улас Олексійович // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. – К. : Наук. думка, 2012. – Т. 9 : Прил – С. – С. 437. – 944 с.
3. Жив'юк А., Паскевич Н. Улас Самчук: УСЕ для школи. 11 клас. – Вип.2. – К.: Всеувиито.2001. – 62с.
4. Немченко І. Жанрова своєрідність роману Уласа Самчука «Чого не гоїть огонь» /І. Немченко // Вісник Таврійської фундації: літературно-науковий збірник. – Вип. 13. – К.: Херсон: Просвіта, 2017. – С.18–34.
5. Працьовитий В. Відтворення глибинної стихії української душі у романі «Чого не гоїть огонь» Уласа Самчука. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6139/1/Pratsovyty.pdf>
6. Руснак І. «Я був повний Україною...»: Художня історіософія Уласа Самчука. /І. Руснак - Вінниця, 2005. – 405 с.

Тема 7. Юрій Косач. «Еней і життя інших»

1. Юрій Косач і національно-визвольний рух.
2. Жанрові можливості роману «Еней і життя інших».
3. Тема українського національно-визвольного руху в романі. Її статус, спосіб розкриття, оцінки.
4. Образ світу: свій-чужий чи інакше.
3. Концепція героя і його філософія резистансу.

Рекомендована література:

1. Косач Ю. Еней і життя інших: роман. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=4392>

2. Василенко В. Феномен «роздвоєного обличчя»: Юрій Косач на перехресті міф й ідеології /В. Василенко // Слово і час. – 2020. - № 5. URL: <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/989>
3. Костюк Г. Юрій Косач (талант і химери) /Г. Костюк // Зустрічі і прощання: Спогади. – К.: Смолоскип, 2008. – Кн. 2. – С. 377–403
4. Шерех Ю. Прощання з учора («Коли ж прийде справжній день?») /Ю.Шерех// Друга черга. Література. Театр. Ідеології. – Сучасність, 1978. – С. 263–311.

Тема 8. Марія Матіос. «Солодка Даруся»

1. Жанрові можливості роману «Солодка Даруся».
2. Тема українського національно-визвольного руху в романі. Її статус, спосіб розкриття, оцінки.
3. Образ світу: свій-чужий чи інакше.
4. Концепція героя і його філософія резистансу.

Рекомендована література:

1. Матіос М. Солодка Даруся: роман. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=15283>
2. Борисенко Н. Жанрові особливості роману «Солодка Даруся» М.Матіос /Н. Борисенко //Проблеми сучасного літературознавства. – 2015. – Вип.20. – С.207–215 URL: <http://psl.onu.edu.ua/article/view/129374>
3. Жила С. «Трагедія, адекватна історії»: роман Марії Матіос «Солодка Даруся» та читацька конференція за цим твором / С. Жила // Українська мова в загальноосвітній школі. – 2007. – № 3. – С. 6-12.
4. Павлишин Г. Дискурс прози Марії Матіос : автореф. ... канд. філол. наук – 10.01.01 – українська література / Г. Павлишин. – Чернівці, 2012. – 20 с.

Тема 9. Юрій Винничук. «Танго смерті»

1. Жанрові можливості роману «Танго смерті».
2. Тема українського національно-визвольного руху в романі. Її статус, спосіб розкриття, оцінки.
3. Образ світу: свій-чужий чи інакше.
4. Концепція героя і його філософія резистансу.

Рекомендована література:

1. Винничук Ю. «Танго смерті»: роман. URL: <http://testlib.meta.ua/book/50409/>
2. Агеєва В. Історично-містичний роман «Танго смерті». URL: https://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2012/11/121127_book_2012_review_tango_nk
3. Коваленко Д. Інтертекстуальний простір роману Юрія Винничука «Танго смерті» /Д. Коваленко // Слово і час. – 2018.- № 2. URL: <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/166>

4. Котик І. «Танго смерті» як загроза національній безпеці. URL: <http://litakcent.com/2012/11/22/tango-smerti-jak-zahroza-derzhavnij-bezpeci/>
5. Шутяк Л. Роман. Якого ам бракувало. URL: https://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2012/12/121206_book_2012_readers_review_vynnychuk_ek

Тема 10. Василь Шкляр. «Троща»

1. Жанрові можливості роману «Троща».
2. Тема українського національно-визвольного руху в романі. Її статус, спосіб розкриття, оцінки.
3. Образ світу: свій-чужий чи інакше.
4. Концепція героя і його філософія резистансу.

Рекомендована література:

1. Шкляр В. Троща: роман. URL: <https://uk.bookmate.com/reader/rd8P0vQE?resource=book>
2. Василь Шкляр презентує у Києві повстанський роман «Троща». URL: <https://espreso.tv/news/2017/11/13/>
3. Герасименко Ніна Переможець троці [Шкляр В. Троща: роман. – Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. – 417 с.] // Слово і час. 2019. - №6. – С.118–119.
4. Кирильчук О. Художнє осмислення досвіду війни в сучасній українській прозі (на матеріалі творів Василя Шкляра та Юрія Андруховича). URL: <https://eprints.oa.edu.ua/7794/1/45.pdf>
5. Федюк Т. Люди, які «тримають Україну»: рецензія на книжку Василя Шкляра. URL: http://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2014/10/141028_book_2014_review_shklyar_fedyuk

Тема 11. Андрій Кокотюха. «Червоний»

1. Повстанська тема у творчій біографії А.Кокотюхи
2. Жанрові можливості роману «Червоний».
3. Тема українського національно-визвольного руху в романі. Її статус, спосіб розкриття, оцінки.
4. Образ світу: свій-чужий чи інакше.
5. Концепція героя і його філософія резистансу. Книга і фільм.

Рекомендована література:

1. Кокотюха А. Червоний: роман. URL: <https://uk.bookmate.com/books/nmUqXbeR>
2. Сайт А. Кокотюхи. URL: <http://www.kokotuha.com/product/%D0%BA%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D1%82%D1%8E%D1%85%D0%B0-%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D1%96%D0%B9-%D1%87%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D0%B9/>

3. Петренко О. Скельця ідеологічних романів: Кокотюха, Рабужко про УПА, насилля і жінок // Україна модерна. 23.10.2013. URL: <https://uamoderna.com/blogy/olena-petrenko/skelczya-ideologi>
4. Пиркало С. «Червоний» Андрія Кокотюхи: патріотичний роман про УПА. URL: https://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2012/11/121120_book_2012_review_kokoty_uha_ko
5. Фільм Червоний / Red (2017). megogo.com/ua/, 10 квітня 2018

Тема 12. Роман Іваничук. «Вогненні стовпи»

1. Історія появи тетралогії.
2. Жанрові можливості роману «Вогненні стовпи».
3. Тема українського національно-визвольного руху в романі. Її статус, спосіб розкриття, оцінки.
4. Образ світу: свій-чужий чи інакше.
5. Концепція героя і його філософія резистансу.

Рекомендована література:

1. Жила С. Вивчення роману-притчі «Вогненні стовпи» Романа Іваничука в школі. URL: <https://ukrlit.net/article1/1942.html>
2. Роздольська І. «...Я для себе усе з'ясував...»: Штрихи до силуету Романа Іваничука // Дзвін. – 2001. – №4. – С.136-143.
3. Яремчук (Роздольська) І. «...Мій другий стан душі...»: штрихи до силуету Любомира Сеника // Таємниця слова: збірник наукових праць на пошану доктора філологічних наук, професора Любомира Сеника. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – С. 10-16 (Серія: Українська філологія: школи, постаті, проблеми. – Вип.12.)
4. Яремчук І. «...Оповісти, запалити і придатися...» [Іваничук Р. Нещоденний щоденник. – Літопис, 2005. – 216с.] // Літературна Україна: Газета письменників України. – 2007. – 14 черв. – С.6.
5. Яремчук І. Концепція героя в романному триптиху Романа Іваничука «Вогненні стовпи» // «Меч і мисль»: творчість Романа Іваничука у національних вимірах української культури: Збірник наукових праць. – Львів – Ужгород: Гражда, 2009. – С.85-94. – (Серія: Українська філологія: Школи, постаті, проблеми. – Вип.9).
6. Яремчук І. Франкова присутність у художній прозі Романа Іваничука // Іван Франко: дух, наука, думка, воля: Матеріали Міжнародного наукового конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження Івана Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.). – Т.2. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – С.752-764.

Тема 13. Оксана Забужко. «Музей покинутих секретів»

1. Роздуми О. Забужко у статті «Що сказано» або як українська література виходить у люди» про упівське покоління.
2. Жанрові можливості роману «Музей покинутих секретів».
3. Тема українського національно-визвольного руху в романі. Її статус, спосіб розкриття, оцінки.
4. Образ світу: свій-чужий чи інакше.

5. Концепція героя і його філософія резистансу.

Рекомендована література:

1. Забужко О. Музей покинутих секретів: роман. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=2745>
2. Забужко О. «Що сказано» або як українська література виходить у люди // Пост-Поступ. -1995. – №2 (160). – 18-24 січ. – С.14; №3 (161). – 26-31 січ. – С.13.
3. Відгуки про роман О.Забужко «Музей покинутих секретів». Див: URL: <https://komorabooks.com/product/muzej-pokynutyh-sekretiv/>
4. Давидова А.В. Роман О.Забужко «Музей покинутих секретів» у світлі літературної критики URL: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/literature/article/view/2370>
5. Дубинська Я. Ідеальний роман? URL: <http://litakcent.com/2010/04/12/idealnyj-roman/>
6. Петренко О. Скельця ідеологічних романів Кокотюха, забужко про УПА, насилля і жінок // Україна модерна. 23.10.2013. URL: <https://uamoderna.com/blogy/olena-petrenko/skelczya-ideologi>

Давидова А.В. Роман О.Забужко «Музей покинутих секретів» у світлі літературної критики // <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/literature/article/view/2370>

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Ідейно-естетичні параметри літератури Резистансу.												
Тема 1. Український національно-визвольний рух 40-50-х років ХХ століття і його літературна та фольклорна проєкції Історичні передумови постання національно-визвольних змагань 1940-50-х років. Степан Бандера як історична постать, фольклорний та літературний образ. Культурно-історичні умови формування літератури Резистансу. Література Українського Резистансу: від дефініції до окремого явища Поняття резистансу в літературознавстві. Поняття літератури Резистансу.		4				9		1				1
Тема 2. Література українського Резистансу як об'єкт книговидавництва, бібліографії та літературознавства		2				8		1				2
Тема 3. Естетична програма авторів Резистансу: від вибору екзистенційного до поетичного 3.1. Традиція мистецького заангажування 3.2. Життєвий вибір у межовій ситуації як творчий стимул 3.3. Проблема естетичного вибору через опозицію «стиллет-стилос»		4				9		1				1
Тема 4. Образ світу (Національний Космо-Психо-Логос) через опозицію «свій-чужий». 4.1. «Свій-чужий» поетичний світ через інтро- та екстравертні образи 4.2. Мотив зміборства у конфлікті «герой-антигерой» 4.3. «Свій – чужий» іконостас 4.4. Ритм та варіації змісту і форми у полеміці між «своїми і чужими».		4				9		1				1
Тема 5. Художня проза українського Резистансу: тематичні та жанрові особливості. Новели Зиновія Матли		2				9		2				1
Разом – зм. Модуль 1		16				44		6				8
Змістовий модуль 2. Художня рецепція українського руху опору 40-50-х років ХХ ст. в українському письменстві: Від У.Самчука до А.Кокотюхи												
Тема 6. Улас Самчук «Чого не гоїть вогонь»			2			5			1			0,5
Тема 7. Юрій Косач «Еней і життя інших»			2			5			1			0,5
Тема 8. Марія Матіос «Солодка Даруся»			2			5			0,5			0,5
Тема 7. Юрій Винничук «Танго смерті»			2			5			0,5			0,5
Тема 8. Василь Шкляр «Троща»			2			6			1			0,5
Тема 9. Андрій Кокотюха «Червоний»			2			6			0,5			0,5

Тема10. Роман Іваничук «Вогненні стовпи»		2		6		0,5		0,5
Тема11. Оксана Забужко «Музей покинутих секретів»		2		6		1		0,5
Разом – зм. Модуль2		16		44		6		4
Усього годин	16	16		88	6	6		12

VI. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Художня рецепція українського руху опору 40-50-х років ХХ ст. в українському письменстві Від У.Самчука до А.Кокотюхи.	
1	Улас Самчук «Чого не гоїть вогонь»	2
2	Юрій Косач «Еней і життя інших»	2
3	Марія Матіос «Солодка Даруся»	2
4	Юрій Винничук «Танго смерті»	2
5	Василь Шкляр «Троща»	2
6	Андрій Кокотюха «Червоний»,	2
7	Роман Іваничук «Вогненні стовпи	2
8	Оксана Забужко «Музей покинутих секретів»	2

VIII. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студента в рамках спецкурсу може відбуватися у таких видах діяльності:

- Опрацювання лекторію курсу
- Опрацювання певних наукових праць;
- Читання творів поезії, прози українського Резистансу 40-50-х років ХХ ст.
- Здійснення у письмовій формі самостійних завдань (конспект наукової праці, реферат, аналіз художнього твору тощо).

Завдання для самостійної роботи студента в рамках опрацювання матеріалу лекторію (змістовий модуль1), які сумарно складають **25 балів**:

Тема 1. Література Українського Резистансу: від дефініції до окремого явища

Прочитати статтю Ф. Погребенника «Олег Ольжич і поезія українського резистансу», зробити її конспект, на основі суджень автора підсумувати його дефініцію літератури Резистансу.

Статтю можна знайти за таким посиланням: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/18754/file.pdf>

Тема 2. Література українського Резистансу як об'єкт книговидання, бібліографії та літературознавства

Зробити конспект передмови до антології «Слово і зброя».

Зробити конспект передмови до антології «Повстанська ліра».

Тема 3. Естетична програма авторів Резистансу: від вибору екзистенційного до поетичного

Підготувати реферат про життя і творчість одного із авторів-учасників українського Резистансу і презентацію до нього.

Тема 4. Образ світу (Національний Космо-Психо-Логос) через опозицію «свій-чужий».

Зробити письмово аналіз образу світу у поемі Марка Бослава «Галка» через опозицію «свій-чужий»

Тема 5. Художня проза українського Резистансу: тематичні та жанрові особливості. Новели Зиновія Матли

Зробити письмово ідейно-естетичний аналіз 1 новели Зиновія Матли.

Завдання для самостійної роботи студента в рамках опрацювання матеріалу лекторію (модуль2):

Улас Самчук «Чого не гоїть вогонь»

Юрій Косач «Еней і життя інших»

Марія Матіос «Солодка Даруся»

Юрій Винничук «Танго смерті»

Василь Шкляр «Троща»

Андрій Кокотюха «Червоний»

Роман Іваничук «Вогненні стовпи»

Оксана Забужко «Музей покинутих секретів»

До кожної із зазначених тем в усній формі підготувати відповіді за тематикою практичних занять. Дистанційно - у письмовій формі можна підготувати відповідь на питання: Концепція героя у творі і його філософія резистансу.

XI. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль за засвоєнням знань та його успішністю здійснюється на практичних заняттях з допомогою опитування та із врахуванням самостійно-пошукової роботи студентів над запропонованим спектром тем для самостійного опрацювання та кінцевого модульного контролю у формі іспиту.

Також для самоконтролю студентів створено комплекс питань за темою спецкурсу.

Контрольні питання.

1. Поняття літератури Резистансу в літературознавстві.
2. Проблема авторства у літературі українського Резистансу.
3. Література Резистансу в науковому трактуванні вчених української діаспори.
4. Поезія УПА як об'єкт літературознавців Великої України.
5. Тарас Салига про поезію українського Резистансу.
6. Федір Погребенник про літературу українського Резистансу.
7. Любомир Сенік про поезію українського Резистансу.
8. Поезія Резистансу в оцінці Дмитра Донцова.
9. Культурно-історичні умови формування явища.
10. Особливості мистецького статусу поезії Резистансу.
11. Поезія українського Резистансу як об'єкт книговидання.
12. Антологія «Слово і зброя»: структура, зміст.
13. Антологія «Повстанська ліра»: структура, зміст.
14. Історія бібліографічного збору та опису поезії УПА.
15. Брошура Лева Шанковського «УПА та її підпільна література» (Філадельфія, 1952).

16. Книга Ю. Русова «Поезія визвольних змагань» (Торонто, 1954)
17. Питання мистецтва українського андеграунду в англomовному збірнику «УПА в боротьбі за свободу».
18. Поезія УПА та «вісниківської квадриги».
19. Поезія УПА та Українських Січових стрільців.
20. Проблеми літератури чину в книзі Симона Петлюри «Завдання української військової літератури».
21. Проблеми літератури чину в книзі Юрія Липи «Бій за українську літературу».
22. Література українського Резистансу як «червона література».
23. Симон Петлюра як художній образ у поезії УПА.
24. Екзистенціалізм поетів Резистансу.
25. Життєвий вибір у межовій ситуації як творчий стимул.
26. Політична естетика поезії українського Резистансу.
27. «Стилет» і «стилос» як екстреми мистецького вибору.
28. Мотив вибору в поезіях Мирослава Кушніра.
29. Концепція митця у творчості Марка Боєслава.
30. Поезія УПА і поезія Армії Крайової.
31. Трагічний оптимізм в поезії УПА.
32. Мотив мистецького вибору в поезії Марка Боєслава.
33. Франкова присутність у поезії УПА.
34. Інтимний мотив у поезії українського Резистансу.
35. Образ світу у літературі Резистансу.
36. Образ криївки в поезії УПА.
37. Образ військового обозу в поезії УПА.
38. Мотив змєборства в конфлікті «герой – антигерой».
39. «Свій – чужий» іконостас у національному образі світу.
40. Ритмічні особливості поезії Резистансу.
41. Поезія українського опору 40-50-х рр. ХХ ст. – явище в українській літературі.
42. Творчий силует З.Матли.
43. Проза Резистансу, її тематична і жанрова специфіка.
44. Тема українського руху опору в новітній українській літературі.
45. Образ героя у повстанській прозі.
46. Документалізм белетристики УПА.
47. Життєтворість Мирослава Кушніра.
48. Життєтворість Марка Боєслава.
49. Життєтворість Марти Гай.
50. Образ провідника у повстанському фольклорі (Степан Бандера).

ХІІ. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ для іспиту

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

В умовах аудиторного чи дистанційного формату навчання 50% семестрової оцінки забезпечує участь студента та практичних заняттях, його усні відповіді та письмові роботи до змістових модулів. Екзамен становить другіх 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.

В електронному курсі із залученням платформи Мудл бали нараховуються так:

- Модуль 1: 25 балів
- Модуль 2: 25 балів

У модулі 1 1/3 від кількості балів припадатиме на контрольне опитування за модулем 1 (0-9 балів), 2/3 від кількості балів припадатиме на самостійну роботу відповідно до завдань за тематикою лекторію (0-16).

У модулі 2 1/3 від кількості балів припадатиме на контрольне опитування за модулем 2 (0-9 балів), 2/3 – на оцінювання роботи за темарієм практичних занять (0-16). При чому учасники денної форми навчання беруть участь в усному обговоренні в аудиторному форматі. А ті студенти, які навчаються за індивідуальним графіком або через хворобу та непереборні обставини воєнного стану чи стану здоров'я, не могли взяти участі у живому занятті, проходять рівень у системі Moodle. Разом 25 балів.

- екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Проходить у формі тестування за модулями. Екзаменаційний білет містить 25 модульних питань, кожне з яких оцінюється максимально у 2 бали

Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1 Т.1-Т.5	Змістовий модуль 2 Т.6-13		
50		50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для курсового (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
21-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

XIV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. «А ми тую червону калину підіймемо...»: Збірник повстанських пісень / Упор. Б.Берекета, Ю.Хлопук. – Луцьк: МП «Вімпекс», 1992.
2. В'ятрович В. Дерев'яний І., Забілий Р., Содоль П. УПА. Історія нескорених: [оновл. вид.]. – Київ: Наш формат, Центр досліджень визвольного руху. 2023. 352с.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури. Кінець ХІХ—початок ХХІ ст. У десяти томах. Том сьомий. Випробування репресіями і війною. – К.: ВЦ «академя», 2020. – 528 с. URL: https://www.yakaboo.ua/ua/istorija-ukrains-koi-literaturi-kinec-hih-pochatok-hhi-st-u-desjati-tomah-tom-s-omij-viprobuwannja-represijami-i-vijnoju.html#media_popup_fragment
4. Лебедь М. Українська Повстанська Армія, її генеза, ріст і дії у визвольній боротьбі українського народу за українську самостійну соборну державу: Видання Пресового Бюро УГВР, 1946.
5. Мірчук П. Українська Повстанська Армія 1942-1952. Документи і матеріали. – Львів: Просвіта, 1991.
6. Повстанська ліра / Передм. Л. Сеника. – Львів: Меморіал, 1992. Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Dubas_Mykola/Povstanska_lira/
7. Полтава Леонід. Скоростріли і музи // Вісті комбатанта.– 1967.– Ч. 4(28).
8. Салига Т. Поезія вояків УПА // Історія української літератури ХХ століття. – Кн. 2. – Ч. 1. – К.: Либідь, 1994.
9. Слово і зброя. Антологія української поезії, присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі 1942-1967.-Торонто: Видання кол. вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича – Т.Чупринки в США, Т-ва кол. вояків УПА в Канаді, Братства кол. вояків УПА ім. Св. Юрія Переможця в Європі, 1968. Режим доступу: <http://diasporiana.org.ua/poeziya/6068-slovo-i-zbroya-antologiya-poeziyi-prisvyachenoyi-upa-i-revoljutsiyno-vizvolniy-borotbi-1942-1967/>
10. Яремчук І. Із літератури українського резистансу: Новели Зиновія Матли // Дзвін. – 2010. – № 1.
11. Яремчук І. Під знаком вогню: Генетичний контекст та естетична природа поезії УПА: Монографія. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006.
12. Яремчук І. Українська поезія резистансу 40-50-х років ХХ ст.: Бібліографічний покажчик. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2007.
13. Самчук У. Чого не гоїть вогонь; Косач Ю. Еней і життя інших; Іваничук Р. Вогненні стовпи; Матіос М. Солодка Даруся; Винничук Ю. Танго смерті; Забужко О. Музей покинутих секретів; Шкляр В. Троща; Кокотюха А. Червоний; Герасим'юк В. Чорні хлопці.

Допоміжна:

1. Андрусів С. Характерологія українців. Національний Космо-Психо-Логос // Науковий Збірник Українського Вільного Університету. – Мюнхен, 1995. – С. 132-137.
2. Боеслав М. Поеми. – (Б.М.): Машинопис, 1949. – 22 с.
3. Боеслав М. Непокірні слова. Поезія. Передрук підпільних видань. – 1951. – 151 с.
4. Боеслав М. Бій на Лопаті // Шлях перемоги. – 9 липня 1994. – С. 6.
5. Будко Б. Осінні серенади. Рукопис. – 1945. – 28 с.

- 6 *Буняк С.* Світло погаслої зірки. Про повстанського поета Левка. Документально-літературна розповідь з історії повстанського руху на Ланівеччині у 1940 – 1950-ті роки. – Ланівці – Україна, 1995. – 80 с.
- 7 *Верес М.* В чужинних припливах. Вибрані поезії. – Лондон: Накладом автора, 1957. – 292 с.
- 8 *Гай М.* До зорі: Зб. поезій. – (Б.М.), 1950.
- 9 *Гачев Г.* Национальные образы мира: Общие вопросы. Русский. Болгарский. Киргизский. Грузинский. Армянский /Предисл. Е.Сидорова. – Москва: Сов. писатель, 1988. – 445 с.
- 10 *Гетьманець П.* Мої повстанські марші (лірика грудня). – Київ; Львів, 1946.
- 11 *Гетьманець П.* Ранок смерти. Поезії на день 22 листопада (Базар). – (Б.М.): Цикльостиль, 1946.
- 12 *Гузар З.* Слово незакутої душі // Українські проблеми.– 1995.– №2.– С. 115-118.
- 13 *Гуцак І.* Плеяда заборонена, призабута. – Львів: Кобзар, 1998. – 336 с.
- 14 *Давидова А.В.* Роман О.Забужко «Музей покинутих секретів» у світлі літературної критики // <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/literature/article/view/2370>
- 15
- 16 *Данилюк М. (Блакитний).* Повстанський записник. – К.: Вид-во ім. О.Теліги Фундації ім. О.Ольжича, 1993. – 192 с.
- 17 *Дяченко М.* Вони прийдуть. Поезії. – Прага: Накладом Миколи Марцинюка, 1941. – 30 с.
- 18 *Дяченко М.* Іскри. Збірка поезій. – Станіславів: Союзна друкарня, 1936.– 44 с.
- 19 *Дяченко М.* Юні дні. Друга збірка поезій. – Станіславів: Союзна друкарня, 1938. – 48 с.
- 20 *Дяченко М.* У станіславівській в'язниці. Спогад із часів німецько-польської війни в 1939 р. // Біль. Альманах. – Вип. 3-4.– Львів: Поклик сумління, 1993.– С. 6-8.
- 21 *Корнецький С.* Сто повстанських віршів / Передм. Є.Гриніва. – Львів: Меморіал, 1991. – 126 с.
- 22 *Петлюра С.* Завдання української військової літератури. – Варшава, 1937. – 54 с.
- 23 *Кушнір М.* Слова із книги бою. Поезії. Листи. Матеріали до біографії / Вступ. слово І.Калинця, передм. В.Неборака. – Львів: Поклик сумління, 1994. – 240 с.
- 24 *Рільке Р.М.* Перо і меч // Літературний Львів. – 1996. – Ч. 5 (49). – С. 7.
- 25 *Роздольська І.* Мотив зміборства в українській поезії резистансу першої половини ХХ століття // Матеріали Всеукраїнського наукового семінару «Феномен текстовості у сучасній культурі» (3-5 травня 1997 р., Львів).– Молода нація.– 1997.– № 5.– С. 132-140.
- 26 *Роздольська І.* Поезія українського і польського руху Опору (1939-1945): проблема вибору // Матеріали Міжнародної славистичної конференції, присвяченої пам'яті професора Костянтина Трофимовича (1-3 квітня 1998 року): У 2-х т. – Т. 2. – Львів.: Літопис, 1998. – С. 232-237.
- 27 *Роздольська І.* Світовідчуття і стиль “Непокірних слів” Марка Боєслава // “Харків 30-40-х років ХХ століття. Література. Історія. Мистецтво”. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 85-літтю професора Юрія Бойка-Блохина (Харків, 11-12 травня 1998 року). – Харків: Фундація ім. О.Ольжича, 1998. – С. 117-122 .
- 28 *Роздольська І.* Дбайлива філігрань його “Імперативу” // Рекомендуймо книгу Т.Салиги “Імператив” / Укладачі І.Роздольська, О.Шматько. – Львів: ЛДОНУБ, 1998. – С. 1-5 .

- 29 *Роздольська І.* Слова, народжені в лісах (До історії білоруської та української партизанської поезії періоду Другої світової війни) // Славянські літаратури ў сусветным кантэксце. Матэрыялы III Міжнароднай навуковай канферэнцыі “Славянскія літаратуры ў кантэксце сусветнай” (Мінск, 18-20 лістапада 1997г.): У 2 частках. – Ч. 2. – Мінск: БДУ, 1999. – С. 137-139.
- 30 *Роздольська І.* Дбайлива філігрань його “Імперативу” // Вісник Книжкової палати. – 1999. – № 2. – С. 18-19.
- 31 *Роздольська І.* Політична естетика в українській поезії резистансу 40-50-х років ХХ століття у генетичному контексті // Наукові записки. Серія: Літературознавство. – Тернопіль, 1999. – Вип. IV. – С. 281-286.
- 32 *Роздольська І.* Поезія українського андеграунду 40-50-х років ХХ століття: Зі схрону реального та віртуального // Наукові записки. Серія: Літературознавство. – Тернопіль, 1999. – Вип. V. – С. 191-198.
- 33 *Роздольська І.* Образ національної еліти у поезії Резистансу // Актуальні проблеми сучасної філології. Літературознавство. – Збірник Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне, 1999. – Вип. 7. – С. 119-132.
- 34 *Роздольська І.* Слова, написані в книгах бою: Екзистенційно-естетичний імператив Мирослава Кушніра // Дзвін. – 1999. – № 2. – С. 132-139.
- 35 *Роздольська І.* На шляху державницького змагу: Михайло Дяченко – Гомін – Марко Боеслав // Дзвін. – 1999. – № 3-4. – С. 129-135.
- 36 *Роздольська І.* Екзистенційно-естетичний імператив як декларація поетичного Еросу у світі Танатосу (на матеріалі творчості Мирослава Кушніра) // Молода нація. – 1999. – № 12. – С. 269-282.
- 37 *Роздольська І.* Національний Космо-Психо-Логос в українській поезії резистансу 40-50-х років ХХ ст. // Українська філологія: школи, постаті, проблеми. Збірник наукових праць Міжнародної конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23-25 жовтня 1998 р.): У 2 ч. – Ч. I. – Львів: Світ, 1999. – С. 702-706.
- 38 *Роздольська І.* Українська поезія резистансу 40-50-х років ХХ століття: генетичний контекст і естетична природа. Автореф. дис... канд. філол. наук. – 10.01.01 – укр. література. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, , 2000. – 19 с.
- 39 *Роздольська І.* Візія провідництва в поезії українського збройного підпілля (40-50-ті рр.) // Збірник праць кафедри української преси. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2000. – Вип. 3. – С. 270-280.
- 40 *Роздольська І.* Ю.Липа на сторінках журналу “Український засів: концепція літератури у творчій практиці поетів резистансу // Матеріали Міжнародної наукової конференції “Традиції Харківської філологічної школи. До 100-річчя від дня народження М.Наконечного” (4-6 жовт. 2000 р., Харків).– Харків, 2000.– С. 579-583.
- 41 *Роздольська І.* Під знаком вогню: “Бій за українську літературу” Ю.Липи на тлі упівської поезії // “Юрій Липа: голос доби і приклад чину (до 100-річчя від дня народження)” : Збірник наукових праць. – Львів, 2001. – С. 62-69.
- 42 *Роздольська І.В.* Картка любові Богдана Будки // Літературознавчі зошити. Студії. Публікації. Рецензії. Бібліографія. – Львів, 2001.– Вип. 1.– С. 295-306.
- 43 *Роздольська І.В.* Поняття поезії резистансу в українському літературознавстві // Літературознавчі зошити. Студії. Публікації. Рецензії. Бібліографія. – Львів, 2001.– Вип. 1.– С. 161-166.
- 44 *Роздольська І.* Одним обозом до мети: Симон Петлюра і поезія українського руху Опору 40 – 50-х років ХХ ст. // «...З його духа печаттю...»: Збірник наукових праць на

- пошану Івана Денисюка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім.Івана Франка, 2001. – Т.1. – С.196-202.
- 45 *Роздольська І.* Традиція «Зів'ялого листя» І.Франка в «Осінніх серенадах» Богдана Будка // Тези доповідей п'ятнадцятої щорічної наукової франківської конференції (27 – 29 вересня 2000 року) / Відп. ред. П.Я. Салевич. – Львів, 2001. – С.94-95.
- 46 *Роздольська І.* Слова, написані в книгах бою // Кушнір Мирослав. Невкоєне серце: Поезії. Проза. Матеріали до життєпису. / Упорядники Микола Дубас, Ігор Калинець. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2005. – С.524-540.
- 47 *Романенчук Б.* Марко Боєслав // Романенчук Б. Alphabetarium. Енциклопедія української літератури: У 3-х т. – Т.1. – Філадельфія: Київ, 1969. – С. 392-394.
- 48 *Русов Ю.* Поезія визвольних змагань /вступ. слово Д.Донцова. – Торонто: “На варті” КК СУМ в Канаді, 1954. – 107 с.
- 49 *Саенко В.* Украинская антифашистская проза в контексте литературы Сопротивления // Современные славянские культуры: развитие, взаимодействие, международный контекст. Материалы Международной конференции ЮНЕСКО. – К.: Наука, 1982. – С. 283-287.
- 50 *Салига Т.* Високе світло: Літ.-критич. студії. – Львів: Каменярь, 1994. – 270 с.
- 51 *Салига Т.* Імператив (Літературознавчі статті, критика, публіцистика). – Львів: Світ, 1997. – 438 с.
- 52 *Салига Т.* Нескорена Муза (Штрихи до поезії УПА) // Шлях перемоги. – 1994. – 15 жовт. – С. 7.
- 53 *Салига Т.* Поезія українського резистансу. Степан Бандера на тлі епохи // Літературна Україна. – 11 лютого 1999 р. – С. 3.
- Допоміжна:
- 54 *Абрамов А.* Лирика и эпос Великой Отечественной войны. Проблематика. Стиль. Поэтика. – Москва: Сов. писатель, 1972. – 559 с.
- 55 *Донцов Д.* Криза нашої літератури // Донцов Д. Наша доба і література. – Львів: Друкарня «Медицький і Тиктор», 1936.– С. 5-22.
- 56 *Забужко О.* «Що сказано», або як українська література «виходить у люди» // Пост-Поступ. – 1995. – № 2 (160). – 18-24 січ. – С. 14; № 3 (161). – 26-31 січ. – С. 13.
- 57 *Завадка Б.* Клятва повстанця / Передм. М.Пендзєя. – Львів: «Джура» – «Книголюб», 1998. – 36 с.
- 58 *Заведнюк В.* На Півночі, на Волині створилась армія УПА: Спогади учасника повстанської боротьби (1942-1944). – Тернопіль: Лілея, 1996. – 196 с.
- 59 *Зелений З.* Українське юнацтво в вирі другої світової війни. Торонто: “Гомін України”, накладом братства кол. вояків 1-ї Дивізії Української Національної Армії, 1965. – 280 с.
- 60 *Іванченко М.* Бентежна муза оstarбайтерів // Український засів.– 1993.– Ч. 7 (11). – С. 43-51.
- 61 Історія Українського Війська. – Вид. 2-е. – Вінніпег: Клуб Приятелів Української Книжки, видавець Іван Тиктор, 1953. – 838 с.
- 62 *Кісь Р.* Фінал третього Риму. Російська місяньська ідея на зламі тисячоліть / передм. Я.Дашкевича. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 1998. – 746 с.
- 63 *Крамар Р.* Фольклор національно-визвольної боротьби українського народу 1940-50-х рр. (за матеріалами Західного Поділля): Автореф. дис... канд. філол. наук. – 10.01.07 – укр. фольклористика. – К., 1996. – 24 с.

- 64 *Кузьменко О.* Драматичне буття людини в українському фольклорі: концептуальні форми вираження (період Першої та Другої світових воєн): монографія. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 2018. – 728 с.
- 65 *Кухар Р. В.* Літературні постаті в тіні еміграційних буднів // *Визвольний шлях.* – 1975. – № 7-8. – С. 833-848.
- 66 *Луца Ю.* Бій за українську літературу // *Український засів.* – 1993. – № 2 (6). – С. 17-37; №6 (10). – С. 12-59; №7 (11). – С. 13-42.
- 67 *Наша книгозбірня. З поезій повстанської боротьби (передрук підпільних видань).* – 1947. – Ч. 1. – 16 с.
- 68 *Ольшенко-Вільха С.* Чужа весна. Лірика. – Краків: Українське видавництво, 1941. – 35 с.
- 69 *Роздольська І.* Дяченко Михайло, Кушнір Мирослав, Василенко-Волош Петро, Вісниківська квадрига, Вороний Микола, Будка Богдан, Любченко Аркадій, Осьмачка Теодозій (Тодось) Степанович, Опору література, Одрач-Шоломіцький Федір, Хрін Степан, Шкурупій Гео, Чупринка Григорій, Філянський Микола, Филипович Павло, Федькович Юрій, Савченко Яків, Симоненко Василь, Семенко Михайль, Фальківський Дмитро, Українка Леся, Ярошенко Володимир // *Довідник з історії України (А-Я): Посібник для середніх загальноосвітніх навчальних закладів / За заг. ред. І.Підкови... Вид. 2.* – Київ: Генеза, 2001. – С. 229, 339, 98-99, 117-118, 129-130, 90, 434, 545, 532-533, 525, 1029, 1091, 1066, 998-999, 996, 991-992, 707, 750, 737, 986, 900-901.
- 70 *Роздольська І.* Актуальні проблеми українського Резистансу: електронний навчальний курс. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2022. URL: <https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3479>
- 71 *Роздольська І.* «... Послання, звернене до нас сьогоднішніх...» [Обличчям до екстрими: Есей / Переклала з французької Ярина Салига. – Львів: Літопис, 2000. – 416 с.] // *Дзвін.* – 2001. – № 4. – С. 148-151.
- 72 *Сеник Л.* Роман опору і література трагічної свідомості // *Слово і час.* – 1996. – № 1. – С. 50-58.
- 73 *Слобожанський П.* Героїчна поезія Марка Боеслава (замість рецензії) // *Визвольний шлях.* – 1953. – Ч. 6 (69). – С. 39-40.
- 74 *Сміт Ентоні Д.* Національна ідентичність / Пер. з англ. – К.: Основи, 1994. – 222 с.
- 75 *Соколенко Г.* Твори поета невідомої долі. – Нью-Йорк: Філядельфія, 1981. – 36 с.
- 76 *У боротьбі за волю – під бойовими прапорами УПА / Упорядники П.Волош Василенко, К.Вірлінів.* – Авгсбург: ТПН ОУН “На сторожі”, 1949. – 192 с.
- 77 *Хміль І.* Гомін Полісся. Поезія. – Вінніпег, Ман., Канада: Бібліотека літопису “Волинь”, 1960. – 243 с.
- 78 *Хміль І.* Українське Полісся. – Чикаго, 1976.
- 79 *Хміль І.* Іду з кобзою / Передм. Т.Курпіти. – Чикаго: Накладом автора вид-во М.Денисюка, 1962. – 244 с.
- 80 «Чуєш, брате мій...» Збірник повстанських віршів / Упор. Б.Берекета, Ю.Хлопук. – Луцьк: МП “Вімпекс”, 1992. – 130 с.
- 81 *Шанковський Л.* УПА та її підпільна література. – Філадельфія: Америка, 1952. – 20 с.
- 82 *Яремчук І.* Поміж «стилетом і стилосом»: ідейно-естетична взаємодія упівської і вісниківської поетичних генерацій // *Вісниківство: літературна традиція та ідея.* Збірник наукових праць, присвячений пам’яті Василя Іванишина. – Дрогобич: Коло, 2009. – С. 90 – 101.
- 83 *Яремчук І.* На шляху до Мирослава Кушніра [Кушнір Мирослав. Невкоєне серце: Поезії. Проза. Матеріали до життєпису / Упорядкування М.Дубаса, І.Калинця, передмова

- М.Дубаса. - Львів: Галицька видавнича спілка, 2005. - 560с] // Дзвін. - 2007. - № 10. - С. 143-145.
- 84 *Яремчук І.* Між «своїми» і чужими», поезія УПА у просторі тоталітарної естетики // Дзвін: Щомісячний літературно-мистецький та громадсько-політичний часопис Національної спілки письменників України. – 2007. - №1 (747). – С.140-145.
- 85 *Яремчук І.* Національний космо-психо-логос і поетичні штампи у просторі тоталітарної естетики // Сучасність: Література, наука, мистецтво, суспільне життя: Щомісячний часопис незалежної української думки. – 2007. - № 1-2. – С.86-126.
- 86 *Яремчук І.* Із літератури українського резистансу: Новели Зиновія Матли // Дзвін. – 2010. - № 1. – С. 129 –136.
- 87 *Васчун'ски К.К.* Utwory zebrane / Wstęp K.Wyki. – Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1961. – 1079 s.
- 88 *Borowski T.* Utwory zebrane: T.1. Wiersze. – Warszawa: PWN, 1971.
- 89 *Gajcy T.* Utwory wybrane: Wiersze – Poematy – Proza / Wstęp L. Bartelskiego. – Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1968. – 264 s.
- 90 *Drewnowski T.* Ucieczka z kamiennego świata: O Tadeuszu Borowskim. – Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1977. – 424 s.
- 91 *Osadchy M.* Cataract. A ukrainian poetic memoirs of repression and resistance. – New-York; London, 1976. – 272 p.
- 92 *Sartre J.-P.* Studie o literaturze / Z franc. oryg. wybral A.Vontuch a F.Ballo. – Bratislava, SVICL, 1964. – 247 s.
- 93 *Stroin'ski L.Z.* Okno. – Wydawnictwo Lubelskie, 1963. – 64 s.
- 94 *Tyszka T.* Analiza decyzyjna i psychologia decyzji. – Warszawa: PWN, 1986.– 260 s.
- 95 *The Ukrainian Insurgent Army in Fight for Freedom.* – New York: United Committee of the Ukrainian-american organizations of New York, 1954. – 224 p.

XV.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ.

- <http://www.litopysupa.com>.
- www.banderivets.org.ua
- diasporiana.org.ua
- Центр дослідження визвольного руху:
<https://www.facebook.com/search/top?q=%D1%86%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%80%20%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%8C%20%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%80%D1%83%D1%85%D1%83>
- УПА (Ukrainian Insurgent Army)
[https://www.facebook.com/search/top?q=%D1%83%D0%BF%D0%B0%20\(ukrainian%20insurgent%20army\)%20reenacting](https://www.facebook.com/search/top?q=%D1%83%D0%BF%D0%B0%20(ukrainian%20insurgent%20army)%20reenacting).
- платформа Університету Moodle